

Leto VII
3. november
1997
cena 200 SIT

Poštnina
plačana pri
pošti Ravne na
Koroškem

PREPIH

KOROŠKI ČASOPIS

Koroška:

**PRISILNE PORAVNAVE,
STEČAJI,
LIKVIDACIJE?!**

ZM d.d.
**ZAVAROVALNICA
MARIBOR**

ZAVAROVALNICA Z NAJDALJŠO TRADICIJO
IN NAJVEČ ZAVAROVANCI NA KOROŠKEM

KAJA

BOR

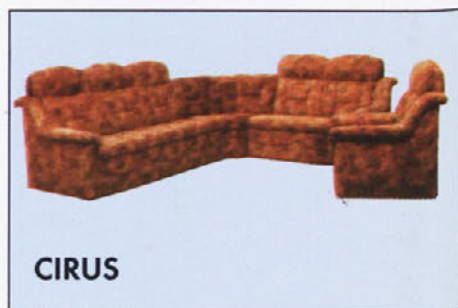
MARA

TAROK

PARTNER

CIRUS

TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA
2380 Slovenj Gradec, Pod gradom 4
Telefon: 0602/42-051
Telefax: 0602/42-153

Proizvode Nove opreme Slovenj Gradec lahko pod ugodnimi pogoji kupite v vseh večjih salonih ali v lastnih prodajnih enotah:

Slovenj Gradec, Pod Gradom 4, ☎ 0602/44 185, 42 051

Novo mesto, Košenice 65a, ☎ 068/321 674

Divjača, Lokev 189b, ☎ 067/67 615

Ljubljana, Tbilisijska c. 83, ☎ 061/123 38 45

Maribor, Ptujška c. 97, ☎ 062/422 552

Oskrba
DRAVOGRAD

Trgovina na veliko in malo d. d.
Dravograd, Trg 4. julija 46

OD TOD

- Za Vas

**Vsak Dan -
POVSOD**

MI DOBRO VEMO: VAŠO ZVESTOBO SI ZASLUŽIMO LE Z VAŠIM ZAUPANJEM

UPRAVA, d.d., DRAVOGRAD
tel.: 0602/83-641, 83-652

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Kidričeva 8, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 0602 42 551, 42 553; Fax: 0602 42 214
VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Celjska 33, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 0602 41 157, 41 267; Fax: 0602 42 404

Tudi mesto Slovenj Gradec...

... že vstopa v tretje tisočletje.

Luka in Grega bi znala

Sove se že dolgo žalostno oglašajo v lesovih Pece, pa tega žal ne sliši veliki "minister" slovenskega železarstva in še posebej ravenskega plavža, gospod Umek. Ne ve, kako naj kot novopečeni upravljalec za zeleno mizo sredi nekoč bele Ljubljane izvleče slovenske železarne iz žlindre.

Zato je danes naše železarstvo že povsem na psu, tudi naša - guštanjska ŽELEZARNA PLEMENITIH JEKEL je v zadnjih zdihljajih. Ni kaj, če gospoda Drnovšek in Dragonja ne bosta pri priči dala "generalnemu" slovenskih železarn takojšnjega suspenza, bo naša deželica na sončni strani Alp v velikih Martinovih ali še kakšnih drugih pečeh lahko namesto jekla

proizvajala kislo repo, pomešano z žlindro, pa še morda z mežiško jalovino. Opustošene hale so za to dovolj velike...

Ob nemem propadanju nekoč tako ponosne železarne pod vznožjem Uršlje gore pa žalostno ugotovljamo, da je res velika škoda, da ne živita več LUKA (Leskošek) in GREGA (Klančnik), ki bi bila tudi v sedanjem času zagotovo sposobna našo fabriko plemenitih jekel ponovno obuditi in v življenje spraviti. Guštanjčani in prebivalci okoliških hribov bi namreč še kako radi poslušali kovaška kladiva kot v starih časih, ko sta niti v rokah držala omenjena gospoda (takrat še tovariša, seveda). f.h.

- **Bolje je ljubiti brezumno kot brezupno.**
- **Boljše eno samo spoznanje kot sto izkustev.**
- **Življenje je kot kruh: za bogate bel, za reveže črn.**
- **Lažje se je ukvarjati s politiko kot s politiki.**
- **Vsakdo sam živi svoje trpljenje.**

NIKO

Vsebina

- ✗ **Stečajni, likvidacije in nizke plače!** 4
- ✗ **ŽR v pričakovanju nadaljnje sanacije** 5
- ✗ **V korak s časom tudi v vrtih** 6
- ✗ **Knjiga o radeljskem samostanu** 10
- ✗ **Obletnica Hotuljskega tabora** 11
- ✗ **Ansambel Diaton na video kaseti** 15
- ✗ **Anketa: Boljši sejem v Šentjanžu** 18
- ✗ **Vinko Ošlak, esperantist in pisec** 21
- ✗ **V znamenju venetskega konja** 22
- ✗ **OK Fužinar: Poraz ob pravem času?** 25

Na naslovnici:

Andreja Kopmajer

Foto: Tomo Jeseničnik

PREPIH Koroški časopis.
Izdaja ČZP Voranc d.o.o.
Ravne na Koroškem

Glavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik.
Računalniški prelom:
Grafični studio Ivko, Ravne.
Tisk: Tiskarna ODTIS Ravne.
Naslov uredništva:
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel.: 0602/22-999, fax: 22-904.

Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo in ne honoriramo.

Razen uspešnega izvoza je koroška gospodarska podoba v tem letu precej klavrna

Stečajni in likvidacije, povrh pa še mizerne plače

Kaj je značilno za letošnje koroško gospodarsko leto? Na kratko: likvidnostni položaj se slabša in 128 podjetij s skupno 615 zaposlenimi delavci izpolnjuje pogoje za uvedbo stečajnega postopka, saj imajo žiro račun neprekinjeno blokiran več kot leto dni. Izplačila za naložbe so se v prvem polletju tega leta v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšale za dobro četrtino. Kar 21 pravnih oseb je v stečaju, 60 odstotkov stečajnih primerov je v okviru predelovalne dejavnosti, sledi ji področje gradbeništva. Tretjina stečajev je v občini Slovenj Gradec, po trije so v občini Ravne-Prevalje in Mislinja, dva v občini Dravograd, Podvelka-Ribnica in Radlje ob Dravi, v Mežici in Vuzenici pa po en stečajni primer.

Informacije o tekočih gospodarskih gibanjih pripravljata Agencija republike Slovenije za plačilni promet, za koroško regijo to delajo v mariborski podružnici. O finančnih gibanjih in blagovni menjavi v regiji v letošnjem prvem polletju bi se moral te dni pogovarjati tudi upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije, Območne zbornice Koroška, a je sestanek zaradi nesklepčnosti odpadel. Vendar pa številke kažejo in opozarjajo, da se v Koroški območni zbornici glede gospodarstva imajo kaj pogovarjati.

V koroški regiji je bilo sredi tega leta registriranih 1820 pravnih oseb, ki so imela skupno 3071 odprtih računov, od tega na dobri tretjini odprtih računov sploh ni bilo prometa. Na računih pravnih oseb koroške regije se je do konca letošnjega junija zbralo nekaj več kot 103 milijarde tolarjev prejemkov, kar je za 14,4 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju. V strukturi prejemkov gre kar dobra polovica na račun predelovalne dejavnosti, v primerjalnem obdobju za petino več. Največji porast prejemkov beležijo v gradbeni dejavnosti, to je za 76,4 odstotka, vendar v strukturi celotnih prejemkov v regiji predstavljajo le slaba dva odstotka.

Tudi izdatkov je bilo evidentiranih za dobre 103 milijarde tolarjev in v primerjavi z enakim lanskim obdobjem so porasli za 13,9 odstotkov. Večina izdatkov, to je okoli 62 milijard SIT, je bila namenjena za nakup materiala, blaga in storitev, sledijo pa izdatki za čiste plače, nadomestila, za dajatve in takse...

Največji problem v regiji predstavlja likvidnost, narašča plačilna kriza in vse več podjetij ima blokirane žiro račune. Z dopolnitvami Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, ki je pričel veljati 1. julija letos, je dana zelena luč pristojnim sodiščem, da uvedejo stečajni postopek po uradni dolžnosti v primeru, da dolжник ni zagotovil izplačila plač za obdobje zadnjih treh mesecev ali ima dolжник blokiran račun oziroma je nelikviden zadnje leto dni ali še več. Po teh kriterijih bi sodišča po uradni dolžnosti lahko pričela s postopkom prisilne poravnave, stečaja ali likvidacije v 128 podjetjih na Koroškem, s skupno 615 zaposlenimi delavci, ki imajo povprečno blokirana sredstva na žiro računih v višini nekaj manj kot dve milijardi tolarjev.

Do enega leta je imelo blokiran žiro račun 93 podjetij, blokada je znašala nekaj več kot 566 milijonov SIT, vendar je v teh podjetjih zaposlenih skoraj 6500 delavcev. Največ pravnih oseb z blokiranim žiro računom pa je še

tolarjev, šele na tretjem mestu je Slovenj Gradec z nekaj manj kot 180 milijoni SIT, kar je za okoli 40 odstotkov manj kot v prvi polovici leta 1996.

Svetla točka koroškega gospodarstva

koroška podjetja izvozila za več kot 266 milijonov dolarjev. Po občinah je na prvem mestu Slovenj Gradec, ki predstavlja polovico regijskega izvoza, predvsem na račun Preventa, ki v izvozu Koroške predstavlja četrtino in se je tudi povzpel na osmo mesto med izvozniki v državi. Koroška podjetja največ izvozijo v Nemčijo, dobrih 58 odstotkov, sledi pa Avstrija (10 odstotkov), Italija in druge države.

In nazadnje, vendar nikakor najmanj pomembno: med trinajstimi regijami, ki so vključene v obdelavo GZS in njihove službe SKEP, Službe za konjunkturo in ekonomsko politiko, je Koroška po bruto plači na zaposlenega na zadnjem, to je trinajstem mestu. Tudi regije, ki jih Koroška po izvozu prekaša, so glede bruto plač daleč pred Koroško.

Bruto plača na zaposlenega je v Sloveniji v prvih mesecih tega leta znašala 137.997 tolarjev, na Koroškem pa 13,2 odstotka manj ali 119.840 tolarjev. Ta razkorak je še

Razvrstitev števila blokiranih pravnih oseb, povprečnega zneska blokade in števila zaposlenih po občinah v juniju 1997

	Povprečno število pravnih oseb	Delež v %	Povprečni znesek blokade	Delež v %	Povprečno število zaposlenih	Delež v %
Crna na koroškem	5	2,3	13.956	0,6	44	0,6
Dravograd	26	11,8	175.717	7,6	769	10,7
Mežica	9	4,1	40.349	1,7	53	0,7
Mislinja	8	3,6	15.467	0,7	10	0,1
Muta	11	5,0	44.457	1,9	459	6,4
Podvelka-Ribnica	9	4,1	93.308	4,0	115	1,6
Radlje ob Dravi	16	7,3	156.393	6,7	392	5,5
Ravne-Prevalje	61	27,7	1.110.179	47,7	4.335	60,5
Slovenj Gradec	64	29,1	455.546	19,6	580	8,1
Vuzenica	11	5,0	221.507	9,5	417	5,8
SKUPAJ	220	100,0	2.526.879	100,0	7.174	100,0

Vir: GZS Območna zbornica Koroška

vedno v družbeni lasti. Največ težav zaradi nelikvidnosti je v občini Ravne-Prevalje, kjer je imelo junija blokirani žiro račun 61 podjetij s skupno 4335 zaposlenimi, blokada pa je pressegala 1,1 milijardo tolarjev.

Pravne osebe koroške regije so v prvem polletju tega leta namenile za investicije dobri 1,2 milijardi tolarjev, kar pa je četrtino manj kot v primerjalnem lanskem obdobju. Vrednostno (28 odstotkov od skupnih izplačil za investicije v regiji) je bilo največ vložene v predelovalno dejavnost, vendar so se investicije v tej dejavnosti v primerjavi s prvo polovico lanskega leta zmanjšale za dobrih 40 odstotkov. Največ investicij je bilo v tem letu v občini Ravne-Prevalje (Metal Ravne), to je za dobrih 570 milijonov tolarjev ali skorajda za polovico regijske investicijske pogače, vendar manj kot v primerjalnem lanskem obdobju. Sledi občina Mežica (MPI) z 217 milijoni

je izvoz, saj se trend povečanja nadaljuje, predvsem na račun podjetij, ki sodelujejo s svetovno avtomobilsko industrijo. Koroška ustvari 5,5 odstot-

PODJETJE	Izvoz v 1000 USD	Delež v regiji	Mesto 1996
1. TUS PREVENT Slovenj Gradec	66.529	25,0	1
2. SŽ METAL Ravne na Koroškem	48.345	18,1	2
3. JC - NTU Slovenj Gradec	32.963	12,3	3
4. SŽ STROJI IN TEHN. OPREMA Ravne	14.721	5,5	4
5. RUDNIK MEŽICA TAB Mežica	11.568	4,3	5
6. LESNA LIP Slovenj Gradec	7.543	2,8	6
7. SŽ ARMATURE Muta	5.430	2,0	9
8. ŽR MONTER Dravograd	4.489	1,6	14
9. TIO Otiški vrh	3.923	1,5	8
10. ABRASIV Muta	3.902	1,5	12
11. SŽ NOŽI Ravne na Koroškem	3.640	1,4	11
12. NIEROS METAL Slovenj Gradec	3.625	1,4	13
13. SŽ JEKLOLIVARNA Ravne	3.340	1,3	10
14. TREIBACHER AVERMET Ravne	2.990	1,1	45
15. PENATEX Slovenj Gradec	2.736	1,0	17

Vir: Gospodarska zbornica Slovenije

ka slovenskega izvoza in prekaša Pomurje, Zasavje, Notranjsko in Posavje. V prvih sedmih mesecih tega leta so

večji, če Koroško primerjamo z Ljubljano, kjer je bruto plača znašala 157.181 tolarjev, kar je 13,9 nad slovenskim povprečjem. □ (ep)

ŽR v pričakovanju nadaljnje sanacije

Železarske družbe koncerna Slovenskih železarn na lokaciji Ravne na Koroškem (z večstoletno tradicijo!) so zaradi svetovnih tržnih nihanj in izgube jugoslovanskega trga že prepolovile število zaposlenih. V konkurenčnem boju se bo ta proces nadaljeval, a ob ugodnem razvoju dogodkov v okviru sanacije koncerna s strani države, ki je večinski lastnik, večje zmanjševanje števila delovnih mest naj ne bi bilo več potrebno.

V tem obdobju sicer že prihaja do motenj v metalurški proizvodnji zaradi pomanjkanja obratnih sredstev. In če se sanacija ne bo hitreje nadaljevala - gre za sproščanje denarja iz prvega svežnja zakona (bančna poročila), sprejetega pred parlamentarnimi počitnicami in za sprejem drugega paketa, ko se bodo poslanci odločali o dokapitalizaciji (dolgovi, vlaganja) in privatizaciji družb koncerna - se lahko kmalu pojavijo dodatne motnje v poslovanju družb.

Podoba ravske "lokacije"

V obdobju socializma se je na Ravnah ob metalurgiji razvila močna strojogradnja, ki je vse bolj potrebovala kvalitetna jekla. Ta povezanost (doseganje kvalitetete, rokov, ugodnih cen) seveda še obstaja. Največji družbi sta Metal, kjer pridobivajo, kujejo in valjajo jekla, ter STO na področju strojogradnje; sledijo Noži, Armature Muta, Vzmeti Ravne (sicer v najemnem odnosu z avstrijsko Stiro) ter Logistika, ki je namenjena blaženju problemov presežnih delavcev, delovnih

invalidov, za katere ustanovljajo delavnice. V tem sistemu je zaposlenih dobrih tri tisoč ljudi. Spremljajoče dejavnosti so se zadnja leta že privatizirale, a so v precejšnji meri tržno vezane na železarske družbe.

Metal

To metalurško družbo pesti pomanjkanje obratnih sredstev, saj denar, ki ga je parlament v ta namen izglasoval poleti, v večji meri "še ni operativen". Metalurška proizvodnja se sicer ob spremenjenem programu odvija in tudi plače so redne. Se pa družba Metal nahaja v težki poslovni situaciji, kar je posledica slabih poslovnih rezultatov v preteklosti in priključitve štorskega Jekla leta 1995. Od avgusta letos Štorani sicer spet samostojno poslujejo, vendar dolgovi, ki so nastali v Jeklu pred združitvijo in iz skupnega poslovanja obeh lokacij, še vedno bremenijo Metal; to naj bi bil tudi glavni problem. Tako vodstvo koncerna kot država (lastnik), še iščeta rešitev.

Od drugega paketa zakonov o sanaciji SŽ, ki bo urejeval področja dokapitalizacije in privatizacije, na Ravnah pričakujejo razbremenitev bremen iz preteklosti in posodobitev proizvodnih agregatov. Na teh predpostavkah se za Metal (brez Štor) načrtujejo pozitivni poslovni rezultati že v letu 1999. Optimizem temelji na vse večji usmeritvi v proizvodnjo visokokvalitetnih jekel v ugodnem cenovnem razredu in na večanje dodane vrednosti lastnim izdelkom.

Poleg tega poteka prodaja še znotraj lokacije. Ne bodo se mogli izogniti odpuščenju delavcev in zaradi posodobitev proizvodnje načrtujejo do konca tisočletja do petnajst odstotkov presežnih delavcev.

Strojogradnja čaka privatizacija

Druga največja družba, STO, zaposluje okrog tisoč ljudi na programih stiskalnic, namenske proizvodnje, valjev, strojnih delov in orodij. Namenska oz. vojaška proizvodnja je v veliki meri odvisna od naročil Slovenske vojske tudi zaradi posebne opreme; se pa povečuje delež civilne proizvodnje. "Valji" prinašajo dobiček, a so vrednostno sorazmerno mali.

Proizvodnja stiskalnic ima prednost lastnega razvoja, 70% je prodajo ameriški avtomobilski industriji. Letos imao prvič zasedenost z naročili za polovico naslednjega leta že zagotovljeno. Ko so lani zamenjali svojega partnerja v ZDA, so stvari že po prvem kvartalu stekle na bolje. Tako bodo rezultati brez prvega kvartala pokazali dobiček. Temu so doprinesle še okoliščine, kot je tečaj dolarja, konjunktura ameriške avtomobilске industrije in reference iz preteklosti.

V družbi STO pričakujejo od države, da jih razbremeni dolgovi iz preteklosti, saj je tudi njim ta "nahrbtnik" pretežek.

Sanacija bo dokapitalizacija in privatizacija

Ravenčani so, kot kaže, trdno odločeni doseči konkurenčnost svojih železarskih družb. Od države pred tem pričakujejo čimprejšnjo možnost črpanja denarja za proizvodnjo, nadalje razbremenitev težav iz preteklosti in investicijska sredstva za posodabljanje proizvodnje. Tako vodstva družb kot oba sindikata imajo enotno stališče glede privatizacije in dokapitalizacije, o čemer naj bi se čim prej odločalo v parlamentu: denar naj se plasira direktno po lokacijah in družbah in lastninjenje naj poteka po istem principu. S tem pa bi "zaobšli koncem".

Kdaj bo ta del sanacije izpeljan, bo verjetno odvisno tudi od odločitve o prihodnosti štorske lokacije.

Za Ravne je možno predvideti v naslednjih nekaj letih kar nekaj novoolastnjenih kovinskopredelovalnih družb, metalurgija pa bo verjetno ostala v državnih lasti. □ *Samo Šave*

Glede mmožnosti prekvalifikacij smo povprašali, če trg dela na Koroškem kaže **strukturno neskladje**.

"Žal za območje Raven na Koroškem zadnji dve leti ni v ospredju strukturno neskladje med ponudbo in povpraševanjem, čeprav ugotavljamo dolgotrajnešo brezposelnost kovinarjev in primanjkljaj gradbincev, pač pa absolutno pomanjkanje delovnih mest za tiste, ki ostanejo brez dela, ter za nove generacije mladih, ki prihajajo iz šol. V zadnjih petih letih se je namreč na tem območju zmanjšalo število delovnih mest v podjetjih in drugih organizacijah za preko 2100. Samozaposlovanje, ki je v tem času bilo v porastu, ni moglo nadomestiti takega izpada.

Delodajalci v območju Raven v so v osmih mesecih letos izkazali nekaj manj kot 750 potreb (kar je za 8% manj kot v enakem obdobju lani), medtem ko je bilo konec decembra 1996 na zavodu prijavičeno 1295 oseb. V osmih mesecih pa se je med brezposelne prijavilo še 708 oseb. Konec avgusta je na zavodu registriranih 1394 brezposelnih oseb. Med registrirano brezposelnimi osebami je že 17,4% invalidnih oseb, sicer pa prevladujejo delavci brez poklica in pomožni delavci (preko 500), izstopajo pa tudi prodajalci, strojni tehniki, ekonomski tehniki in gimnazijski maturanti.

V juniju 1997 znaša stopnja registrirane brezposelnosti na območju upravne enote Raven 11,8%, kar je sicer še vedno pod regijskim in republiškim povprečjem, seveda pa močno presega naravno stopnjo nezaposlenosti, ki naj bi se gibala okrog 6%.

Neuspešnost sanacije Železarn Ravne bi nedvomno še zaostriła problematiko zaposlovanja na tem območju in izpostavila marsikatero družinsko stisko. Bolj kot strukturno neskladje nas zato skrbi problem pomanjkanja delovnih mest na tem območju nasploh."

Zavod za zaposlovanje Velenje, ki pokriva tudi Koroško, smo vprašali, kako bi ukrepali v primeru večjega števila brezposelnih, če sanacija železarn ne bi uspela.

Iz odgovora:

- V primeru ugotovljenih trajnih presežnih delavcev lahko zavod na podlagi sprejetega programa razreševanja poseže s programi aktivne politike zaposlovanja že v času šestmesečnega odpovednega roka za hitro aktiviranje in prezaposlitev delavcev.

- Ob stečaju se lahko vsi prijavi na zavod kot iskalci zaposlitve oz. brezposelne osebe, kjer v skladu s pravili uveljavljajo denarno nadomestilo. V primeru večjega števila zavod ureja potrebne postopke kar v podjetju. Prejemnike prioriteto vključujejo ponovno v zaposlitev druge ali v programe a.p.z.

Sicer pa v Mežiški dolini že razvijajo programe javnih del, kjer poizkušajo vsaj začasno vključiti brezposelne osebe.

V KORAK S ČASOM - TUDI V VRTCIH

V vzgojno varstvene zavode je v predšolskem obdobju že leta nazaj vključena velika večina otrok; nekateri res šele zadnje leto pred vstopom v šolo, drugi že od enega leta naprej. Vrtec - kot običajno imenujemo tak zavod - je za otroka prvi korak v svet, ki obstaja izven njegove družine, pomeni zanj prve izkušnje v medsebojnih odnosih, pomeni tisočere spodbude za razvoj njegovih sposobnosti in še mnogo mnogo več ...

Staršem je odhod otroka v vrtec pomoč pri širitvi njegovega obzorja, večkrat tudi kažipot v umetnosti, ki se imenuje - vzgoja. Zadnja leta se je osnovni koncept vzgoje v vrtcih popolnoma spremenil, sodobni tokovi predšolske vzgoje so pljusnili tudi do nas in odločilno obrnili vzgojno delo v vrtcih v prid OTROKU. O tem smo želeli zvedeti kaj več od vodje enote Vzgojno varstvenega zavoda v Črni na Koroškem, gospe Virginije Špeh.

Naši otroci obiskujejo vzgojno varstveni zavod v letih, ki jim psihologi pripisujejo največji pomen: oblikujejo se osnove značaja, postavljeni so temelji razvoja sposobnosti, ki so odločilnega pomena za poznejše opismenjevanje in razvoj govornih sposobnosti, otrok si oblikuje osnovni odnos do sebe in do drugih in še bi lahko naštevali. Čemu posvečate največ pozornosti in ali bi lahko označili "rdečo nit" vašega učno vzgojnega dela?

Letos smo prvič vpisali nekaj otrok, starih le dobro leto, najstarejši so šestletni otroci, ki bodo naslednje leto odšli in osnovno šolo. Ne glede na starost otroka je vse naše delo podrejeno temu, da otrok spozna sam sebe, mu zbuditi občutek lastne vrednosti in samospoštovanja in s tem samozavesti. To je namreč osnova uspešnosti v življenju posameznika. Vse to mu skušamo dati preko igre, na naraven, nevsiljiv način.

Je to novost?

To je povsem novo. Predšolska vzgoja v Sloveniji ima zadnja leta popolnoma druga izhodišča. Gotovo se še spomnite, kako so nekoč ti malčki sedeli in vsi hkrati nekaj delali: lepili, risali, telovadili, potem vsi

pospravili, jedli... Zdaj je vsa dejavnost prilagojen potrebi posameznega otroka. To pomeni, da mu najprej ponudimo možnost lastne izbire. Zato hkrati

otroci se pri tem družijo v majhne skupine, so sproščeni, ker niso omejeni s časom in vse poteka bolj spontano.

Sonček je in mi se veselimo

Posnetek: Alojz Repanšek

poteka veliko dejavnosti, otroci se tudi bolj prosto gibljejo po prostorih in otrok se lahko igra nekaj, dokler to želi. Medtem pa ostalim ponudimo nekaj drugega, npr. jih povabimo k poslušanju pravljice. Vendar ni nujno, da si jo želijo v tistem trenutku poslušati vsi otroci.

Večina otrok preide k drugi dejavnosti, vendar dopustimo izbiro.

Torej tudi "urnika" nimate več tako trdno postavljenega?

Ko otrok prestopi prag vrta, se začne zanj učno-vzgojni proces. Naj bo to ob peti uri zjutraj ali ob pol deveti, mu ponudimo njemu ustrezno zaposlitev, igro. Tako prehajamo iz ene dejavnosti v drugo,

Ste prostore morali prilagoditi? Prej ste bili v veliki igralnici, v njej so bili stoli in na njih so otroci sedeli, skoraj kot v šoli.

Na stolah sedimo le malo časa, morda še največ ob hrani in v zadnjem starostnem obdobju, ko imajo včasih pred seboj zvezek.

Prostore smo uredili tako, da smo s premikom pohištva oblikovali "kotičke" za različne dejavnosti. Otrok je tam nekako bolj zase, vendar še vedno očem dosegljiv. Tako mu dovolimo delati tisto drugo, kar si sam želi. Tudi prostor si lahko izberejo. Ko smo npr. šli z otroki na igrišče, sta dve deklici še naprej želeli ostati v igralnici. Ker gradimo na zaupanju, sem jima to dovolila, hkrati pa ju z igrišča skozi okno nadzirla.

Ali je pri takem načinu dela vaše delo vendarle načrtno. Obstaja načrt za skupino ali so to individualni načrti za posameznega otroka?

Imamo načrt za skupine, vanj pa vključene individualne dejavnosti za posameznike. Vsakega posameznega otroka je treba nenehno opazovati, ugotavljati, kaj zna, česa ne, kaj ve, česa ne obvlada, je spreten ali mu se tu kaže primanjkljaj. Na osnovi tega mu nudimo zaposlitve v obliki igre. Tako otroku lahko dopolnimo primanjkljaje in hkrati razvijamo posebne sposobnosti.

Sicer pa prevladuje tematsko načrtovanje dela. Naša prva tema je spoznavanje samega sebe z začetkom: moj obraz. Ne govorimo: imamo lase, oči, usta..., ampak: jaz imam rjave lase, ti svetle; jaz dolge, ti kratke, jaz redke, ti goste..., jaz skočim tako daleč, ti ne... Imam te rad takšnega kot si, prav tak si moj najboljši prijatelj. Tudi jaz sem tak, kot sem in kakršen koli sem, sem krasen. Z vsem tem in takega me imejte radi.

Tako se učimo spoštovati individualnost in ceniti tudi svoje lastne posebnosti.

Ampak to je bil pravi zasuk v mišljenju tudi za vzgojiteljice?

Seveda je najtežje spremeniti mišljenje, posebej, če si obremenjen z drugačno vzgojo. To se spreminja počasi in najprej moraš biti sam s tem dovolj seznanjen, nato pa prepričan, da je to prav. Moram reči, da smo tako gledanje dokaj hitro sprejele, saj je neprimerno bližje spontanemu otrokovemu razvoju.

Še vedno drži, da je zaključno spričevalo katere koli šole le pogoj za opravljanje nekega dela in se šele nato začne pravo izobraževanje, ki pomeni napredek v poklicnem delu. Imate organizirano dopolnilno izobraževanje?

Vzgojiteljice imamo že enajst let zadnji teden v avgustu organiziran obvezen seminar, kjer se seznanjamo z novostmi v predšolski vzgoji. Delo poteka v obliki pedagoških delavnic, v njih je delo tematsko načrtovano. Na tem področju orje ledino pedagoška svetovalka z našega področja, gospa Mirjam Ivič Senica in nas seznanja s sodobnimi trendi predšolske vzgoje. Te prenašamo v praktično delo in jih nadgrajujemo. Vsako leto so novosti, delo vzgojiteljice je vsako leto zahtevnejše.

Prav prisiljen si, da se posvečaš vsakemu otroku posebej, ne glede na to, kateri starostni skupini pripada. Pomemben je otrok in stopnja njegovega razvoja. Ker so med njimi velike razlike, je način dela povsem drugačen. Je napornejši. Otroci ne sedijo in delajo vsi enako, ampak vsak svoje po lastni izbiri. To pa pomeni trušč, pogovor, gibanje, prosto premikanje po vseh prostorih, tudi na hodnik gredo. Igre ne prekinjamo, vse je živahno. Delo vodimo, spodbujamo... Dopoldan mine, da sam ne veš, kdaj.

Kako sprejemajo take spremembe starši?

S starši otrok imamo tesne stike in jih sproti seznanjamo s stvarmi, ki so tudi zanje novosti. Veliko poudarjamo misel, naj otroku dovolijo biti tak, kot je in naj ga sprejmejo in imajo radi prav zato, ker je takšen, kot je, z vsemi dobrimi in lepimi lastnostmi in sposobnostmi in tudi pomanjkljivostmi. To vedno ni lahko. Druga stvar je želja staršev, da bi otroka čim bolj "pripravili" na šolo, kar po njihovo pomeni, da bi znal pisati, brati, računati... Vendar so trendi vzgoje pri nas drugačni; zvezek otroka omejuje, naj se sprošča na velikih ploskvah, zvezek naj ima šele v šoli. Ker pa osnovna šola še ni tako prilagojena, smo pač še dolžni pokazati otroku zvezek in ga naučiti ravnanja z njim. Ko bo osnovna šola preoblikovana, se bomo zvezku povsem odpovedali. Staršem dopovedujemo, da se otrokovo opismenjevanje začne že daleč prej, preden pride otrok v vrtec; mati se pogovarja z otrokom, ko je še v njenem telesu, se pogovarja z možem, z zdravnikom, v dobi dojenčka je pogovor z otrokom njegov stik z materjo. Kasneje mu beremo, se pogovarjamo... Opismenjevanje je tudi to, ko otrok pride domov z nalogo, naj nabere jesensko listje in ga potem skupaj

z nekom prešteje, izve, da je to list bukve, oni je hrastov... Zadnje leto pred vstopom v šolo imajo tako nekateri otroci veliko prednosti, drugi pa so že marsikaj zamudili.

Dotakniva se še števila otrok v vrtcu v Črni.

Nataliteta otrok drastično pada. Imamo sicer štiri skupine, vendar je normativ 22, mi pa imamo po 18 otrok v skupini. In še podatek: prihodnje leto bo vpisan v osnovno šolo v Črni samo en oddelek. Tudi v bodoče ne kaže nič bolje. Podatki kažejo, da število prebivalcev Črne upada. Izseljujejo se predvsem mladi.

Iz otroških ust:

Greste tudi doma kdaj na sprehod?

"Ne, doma ne gremo na sprehod, če pa nimamo objočkov."

Alja: "Fajn tovarišica si, zato ker si vzgojena! Bodi še takšna!"

Tovarišica: "Mihec, si videl včeraj mavrico?"
Mihec: "Nisem! Pri nas nimamo barvnega televizorja."

Se lahko pohvalimo, da je pri nas tako, kot v razvitem svetu in smo mu prav zato že blizu?

Ne vem. Mladi iz Črne odhajajo za delom drugam, kdor pa bi lahko ostal, nima možnosti, da bi prišel v doglednem času do stanovanja. Tako se Črna "prazni" in prebivalstvo se stara.

Ampak to je drug problem, dovolj velik, da bi se reševanja lotil kdo drug. Zanima me, ali ste spremenili tudi kaj na področju zdrave prehrane otrok?

Že tretje leto smo vključeni v program Zdrav vrtec, ki spodbuja zdrav način življenja in s tem tudi zdravo prehrano. Že pred nekaj leti smo sklenili spremeniti jedilnike, ki so sicer zdravniško pregledani in preračunani,

vendar so nam spremembe dovolili. V njih smo kar se da omejili maščobe, uporabljamo veliko olivnega olja, kuhamo sojo, lečo (za solate), uporabljamo domači jabolčni kis, sami pridelujemo (pozimi) kalčke in krešo za vitaminsko obogatitev hrane. Iz kakava smo črtali sladkor, sadni čaj pijemo nesladkan. Ponujamo več vrst kruha, belega le tu in tam. Hrano ponujamo na samopostrežni način: narezan kruh je v košarici, otrok izbere željeni namaz in si ga namaže ali poje nenamazan kruh.

Tudi prigravarjamo ne več, češ, vsaj malo poskusi. Otrok poje, kolikor potrebuje. Po malici ostane kruh pokrit v košarici. Če je lačen, si otrok sam postreže. Opažamo, da imajo rajši polnozrnat kruh ali koruznega, beli se osuši in kmalu izgubi okus. Vedno je na voljo dovolj sezonskega sadja, ki je prav tako ponujeno pri malici in ostaja še po njej na voljo.

Na tem področju ste kar daleč naprej pred marsikatero domačo kuhinjo. Kako pa starši sprejemajo take "novosti"?

Moram reči, da s starši izjemno lepo sodelujemo. Imamo redne stike, o novostih se pogovorimo in jih pozitivno sprejemajo. Zelo prisrčna so naša srečanja z družinami, saj vabimo nanje tudi babice in dedke in skupna doživetja ustvarjajo prijetne vezi. □

Marta Repanšek

OBUTEV Tejči

- ◆ moška, ženska in otroška obutev
- ◆ italijanski in španski boolerji
- ◆ gore-tex
- ◆ usnjena galanterija - torbice, denarnice, pasovi in dežniki
- ◆ vse za nego usnja in usnjenih izdelkov

Skratka: PRAKTIČNO, ŠPORTNO, ELEGANTNO, MODNO IN UDOBNO!

Pa še cene: PRESENEČENI BOSTE!

Obutev Tejči

Štirinajst koroških dni

Svečane proslavitve velikih dogodkov iz naše zgodovine in odprtja nekaterih sodobnih pridobitev so bile tiste stalnice, ki so najbolj zaznamovale dogajanja na Koroškem zadnjih štirinajst dni. Če k temu dodamo še odmevne kulturne prireditve, je zadosti razlogov, da vsa ta dogajanja v kratkem povzamemo.

navdušeni, nič manj njihovi učitelji.

Eno največjih investicij na Koroškem v zadnjem obdobju so v Lesni, Tovarni ivernih plošč Otiški Vrh predstavili javnosti prejšnji torek. Svojemu namenu so predali moderen sekiro stroj, ki je pomembna pridobitev tako zaradi

Računalnik je za vse otroke z Javornika vsak dan dosegljiv

Posnetek Franc Jurač

Kulturno kroniko druge polovice oktobra je odprl **Marjan Pungartnik**, saj je bila v Galeriji Antona Repnika na Muti predstavitev njegove knjige *Petre s tepke*, zbir zanimivih zapisov s pohorskih vrhov. V Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec je svojo knjigo *Mojim prijateljem o esperantu* predstavil **mag. Vinko Ošlak**. Odprli so tudi razstavo o mednarodnem jeziku esperanto, ki bo na ogled do srede novembra, knjižnica pa ima odslej en oddelek posebej namenjen za knjige v tem jeziku.

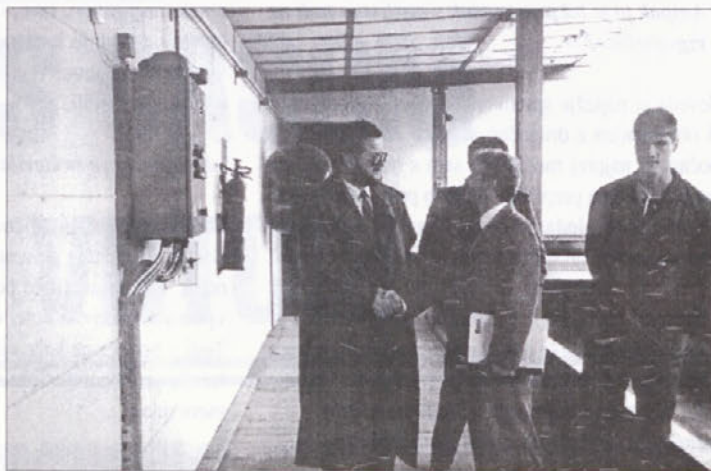
Dan zatem so se pričele osrednje prireditve ob priključitvi Libelič k matični domovini z odprtjem stalne razstave o koroškem plebiscitu. Libeličani so ob tej priložnosti predstavili video kaseto in zloženko o svojem kraju, na proslavi pa je v nedeljo, 19. oktobra, govoril tudi predsednik države **Milan Kučan**.

Po praznični libeliški nedelji je Knjižnica Dravograd gostila g. Kravanjo, ki je predstavil potopisno predavanje *Z diapozitivni po Južni Ameriki*. Na Ravnah na Koroškem so v OŠ Koroški ječlarji svečano odprli računalniško učilnico z vrednostjo opreme nad tri milijone tolarjev. Mladi računalniški upi so nad pridobitvijo

ekoloških učinkov (sanacija hrupa, poraba biomase) kot ekonomike proizvodnje ivernih plošč v tej tovarni.

Četrtek, 23. 10., kot da je bil rezerviran za dogodke v Slovenj Gradcu. RTV Slovenija je odprla regionalni studio za Koroško, s čemer je našo pokrajino nedvomno medijsko zelo približala slovenskim gledalcem in radijskim poslušalcem, saj smo dobili neposredno zvezo z osrednjima RTV hišama v Ljubljani. Istega dne so v Koroškem pokrajinskem muzeju odprli razstavo *Otroška likovna ustvarjalnost*, s podelitvijo nagrad najboljšim mladim ustvarjalcem. Zvečer je bil prvi neposredni prenos iz novega regionalnega TV studia, prenos prireditve v počastitev praznika OZN iz Galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec.

Hotuljci so dostojno proslavili 630 letnico župnije in kraja Kottlje. Slavnostna akademija je potrdila težnjo krajanov, da te dneve poimenujejo *Kuharjevi dnevi*, enakovredno veljavo pa dajo vsem štirim bratom Kuhar. Svečanosti so zaključili s proslavo na zadnjo oktobrsko nedeljo in postavitev temeljnega kamna za poslovni center Kottlje, z novo pošto.

Direktorju TIP Otiški Vrh Bojanu Pogorevcu je ob zagonu sekiro stroja čestital tudi dravograjski župan Rado Krpač

Posnetek Franc Jurač

Preko vikenda je imel Pihalni orkester Slovenj Gradec dva koncerta v pobratenem Čškem Krumlovu, spremljala ga je močna gospodarska delegacija, z županom Komljancem na čelu.

Koroške banke in Zavarovalnice Maribor, v novi zgradbi v centru kraja, ki se lahko ponaša z idealno vklopitvijo v prostor. Že obisk otvoritvene svečanosti je potrdil, da Črnjani znajo

Regionalni studio je odprl generalni direktor RTV Slovenija Janez Čadež

Posnetek Franc Jurač

Za kraj, kot je Črna, je vsaka pridobitev velikega pomena. V ponedeljek so predali namenu nove poslovne prostore

ceniti prizadevanja obeh ustanov, da se s svojimi uslugami še bolj približata krajanom. □

Novi poslovni prostori v Črni na Koroškem

Posnetek Tomo Jeseničnik

Pri Šumniku imajo jelene

Milena Voler

konkretnije z jeleni in damjaki. Brez

Nedavno nas je pot vodila iz Črne v smeri Javorja. Kraj leži razpet med Uršljo goro, Smrekovcem in Peco, kjer je danes še vsega sedemnajst kmetij, všteti tudi kmete v Jazbini. Ustavili smo se pri Šumniku, kjer že dve leti gospodarita ta mlada, kot radi rečemo. Lastniki kmetij se menjajo, ime ostaja. Kmetijo je po smrti staršev (oba sta umrla leta 1995) prevzela hčerka Milena, poročena Voler.

Tako so gradili obore

Jeleni so družabne živali

Nova lastnika sta kaj kmalu prišla do spoznanja, da na majhni kmetiji ni več mogoče kmetovati po starem, se pravi z živinorejo, ker ne prinaša dovolj sredstev za preživljanje petčlanske družine. Zato sta poiskala ustreznega strokovnjaka, **Jožeta Pratnekerja**, vodjo pospeševalne službe za kmetijstvo na Prevaljah. Po nekaj pogovorih je padla odločitev, da bosta namesto govedu pričela z vzrejo divjadi,

dvoma drzna in upajmo, da ne tudi tvegana odločitev. To še toliko bolj, ker je v to jabolko ugriznila lastnica kmetije Milena kot prvi dedič. Tako se je Milena odločila, da s pomočjo moža Jurija na svoje pašnike pripelje jelene in njihove družice - košute. Rečeno, storjeno. Vendar pa je bilo treba pred tem marsikaj urediti. Najprej je bilo potreba pridobiti kar

številna soglasja in dovoljenja od Ministrstva za gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za zdravstvo, Zavoda za gozdove, Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine in še projekt z dovoljenjem za gradnjo obore (zagrajenega prostora).

Ko je bila rešena papirnata "vojna", odmerjeno zemljišče v izemri nekaj nad sedem hektarjev pašnikov in gozdne površine, so pričeli z gradnjo. Za napeljavo posebne pletene žične mreže, visoke dva metra, je bilo treba vbetonirati kar nekaj nad 500 betonskih stebrov in nanje napeljati žično mrežo; nad njo še nosilno žico in električnega pastirja. Pri tem so opravili več kot 2000 delovnih ur.

koruze, vsaj dva kilograma, in še kakšno jabolko. Milena je povedala, da je od Borisa Planinca dobila tudi mnogo strokovnih nasvetov, kako je treba streči "živini", da bo dobro uspevala. No, v tem času so že dobili mladega jelenčka in košuto. V načrtu ima, da bi se čreda še pomnožila, nakar se bo odločila, kako naprej. Največ razmišlja o tem, da bi uredila vse potrebno za kmečki turizem, kjer bi lahko gostom ponudili na različne načine pripravljeno divjačino.

Življenje jelenov

Naj morda za nepoznavalce zapišemo še nekaj podatkov o tej "domači živini". Jelen je pri nas avtohtona divjad, ki že od nekdaj živi v slovenskih gozdovih. Sicer so jelene zelo stari prebivalci našega planeta. Živijo skoraj po vsem svetu, na vseh celinah. Najbolj jim odgovarjajo mešani gozdni sestoji (iglavci in listavci). Odrasel jelen je dolg do 220 cm, tehta pa do 250 kilogramov žive teže.

Jelen, kot vsa druga srnjad, nosi rogove in prav jelenovi so res najlepši. Jih pa vsako leto odvrže. Hitro mu zrastejo novi, običajno še lepši in večji. Pari se v septembru. Jelen se tedaj oglašča z močnim rukanjem. Košuta nosi mladiča (enega, največ dva) okoli 24 tednov. V času paritve prihaja med jelene do bojev za košute in rukališča. Zmaga običajno močnejši.

Jelenov bližnji sorodnik je damjak, ki se že na prvi pogled razlikuje od jelena po obliki rogovja, to je pri njem lopatasto. Doseže le do 80 kg žive teže. Največ damjakov so v naše gozdove pripeljali z Brionskih otokov. □

FRANJO HOVNIK

Skupni stroški so znašali več kot šest milijonov tolarjev. Prodali so živino in črpali iz obrti gozdarsko-predelovalne dejavnosti, ki jo ima gospodar Jurij.

V oboro pri- peljejo jelena

Prvega prebivalca obore so dobili 18. septembra lani, kapitalnega jelena, ki sta ga kupila pri

Boristu Planincu v Slovenskih Konjicah za 450 tisoč tolarjev. Pozneje so kupili še damjaka in njih družice. Danes imajo na svojem pašniku že osem divjih živali, ki pa so že kar dokaj krotke. Ob večerih jim lastnica za dobro spanje ponudi še kakšen pri-
boljšek v obliki

Foto: SPRING

Knjiga o radeljskem samostanu

V Radeljskem hotelu Kozjak je bila oktobra predstavitev obsežnega strokovnega dela Marenberški dominikanski samostan 1251-1728, avtorja dr. Jožeta Mlinariča. Monografija je prva resna študija v slovenskem jeziku o delovanju redovnic na našem ozemlju in eno temeljnih del s področja slovenskega srednjeveškega zgodovinarstva.

SKOK V ZGODOVINO

Dominikanci (pridigarški red) so v 13. stoletju na slovenskem Štajerskem ustanovili tri samostane: na Ptuj 1230, Studenih 1239 in v Marenbergu 1251. Originalno ustanovno listino o samostanu dominikank sta izdala 24. junija 1251 leta Gizela, vdova po Albertu Trušenskemu - Radeljskemu in njen sin Sigfried.

Ob ustanovitvi je bil samostan majhen. Notranja oprema ni bila razkošna, samostanske nune so bile iz plemiških vrst in so vanj prinesle svojo doto, tako da je kmalu postal zatočišče ženske aristokracije. Tako je bil samostan sredi 16. stoletja zelo bogat in svetovljanski, vanj je počasi prodiral protestantizem in z njim svobodomiselnost življenja redovnic. V začetku 17. stoletja je bilo poslopje popolnoma zastarelo, zidovi so bili razpokani, ostrežje je bilo odtrajano, tako da je ob deževju in celice tekla voda. V posloppju je živelo več redovnic kot kdaj koli prej, v eni celici so prebivale dve ali celo tri. Zaradi izredno slabega stanja so ga od leta 1630 do leta 1666 obnavljali, tako da je bil samostan v 18. stoletju ponovno na višku. Leta 1742 je v njem živelo okoli 40 redovnic, približno 40 let kasneje pa se je po požaru upepelil večji del poslopja.

V letu 1782 je Jožef II samostan razpustil, deset let kasneje pa so v samostanskih posloppjih uredili hiralnico. Kasneje so podrl še nekaj posloppj, tako da je ostal od samosatna samo majhen del, ki ga je leta 1828 kupil graščak Magigs, prezidal in v njem uredil sušilnico za hmelj in stanovanja za družine svojih delavcev. Po letu 1945 je samostansko poslopje še naprej služilo (in služi še danes) za stanovanjske namene; zaradi slabega vzdrževanja pa iz dneva v dan vse bolj propada in se ponekod celo že ruši.

DOKAZ O OBSTOJU ŽENSKIH SAMOSTANOV PRI NAS

Avtorja je k pisanju vodilo spoznanje o pomembnosti duhovne kulture na slovenskem Štajerskem. Z raziskovanjem njegove preteklosti se je pričel ukvarjati okoli leta 1990. Samostan dominikank namreč sodi med nastarejše in v gospodarskem ter kulturnem pogledu med najpomembnejše cerkvene ustanove na širšem prostoru današnje SV Slovenije. Slovensko zgodovinarstvo pa je vse do danes skoraj v celoti ignoriralo izjemni prispevek redovnic na cerkvenem, verskem, socialnem in gospodarskem, kulturnem in izobraževalnem področju današnje Slovenije. V slovenskem javnem prostoru se je namreč uveljavilo omalovažujoče prepričanje, da so bili ženski samostani v srednjem veku le "pribežališča" za plemiška dekleta, ki se niso mogla poročiti. Z monografijo je avtor dokazal, da so bili tudi ženski samostani, ne samo moški, neločljivo vpleteni v duhovno, versko, gospodarsko in socialno preteklost.

Skozi stoletja se je v samostanu šolalo izredno veliko število deklet, nun in tudi tistih, ki jih stari kasneje niso namenili za duhovniški poklic, kar je dalo samostanu status izobraževalne ustanove za dekleta na slovenskem Štajerskem in Koroškem.

Dominikanke do se v veliki meri posvečale karitativnemu in socialnemu delu, saj so s svojim znanjem o zdravilstvu pomagale svojim bližnjim tako rekoč vsak dan, zlasti še v času kužnih bolezn. Med drugim so dale velik prispevek pastoralni, saj je bila njihova cerkev dostopna laikom.

Mlinaričev kolega France M. Dolinar je na predstavitvi povedal: "S svojim delom je dr. Jože Mlinarič spremljal dejavnost marnberških dominikank na področju izobraževanja, prepisovalske, glasbene, dobrodelne iz zdravstvene dejavnosti, gospodarstva in ročnih spretnosti ter njihove vloge v pastoralni. Pokazal je, kako so bile redovnice

globoko vpletene v slovenski prostor in s tem prelomil tradicijo zaposlovanja srednjeveških samostanov."

DRŽAVA NI BILA NIKOLI KAJ PRIDA GOSPODAR

Kakorkoli že gledamo na leta za nami, dejstvo ostaja nespremenjeno: samostan počasi a vztrajno propada. To, kar je vzel čas in ljudska nespamet, ne bo nihče več povrnil. Radeljski župan Herman Tomažič je ob predstavitvi knjige omenil, da so pred leti ocenili, da bi potrebovali za obnovo okoli pet milijonov mark. Država, kot lastnica, ne kaže interesa zanj. Streha bi bila potrebna popravila, zidovi pokajo... Pravzaprav še tisto malo ostankov, ki so ostali, propada in so prepuščeni na milost in nemilost neusmiljenemu zobu časa. Na srečo bo samostan za prihodnje rodove živel vsaj v obširnem knjižnem delu, če bo že v resnici propadel. □

JASMINA DETELA

Vse večje težave z Zdravstvenim domu Radlje

Zdravnikov še vedno ni

V Dravski dolini in nasploh na podeželju se v zadnjih letih vse bolj pojavljajo težave na področju zagotavljanja kadrov v zdravstvenih ustanovah, predvsem v zdravstvenih domovih. S tem problemom se Zdravstveni dom Radlje srečuje že zadnjih pet let, žal pa vse do danes rešitve, kljub številnim razpisom, še ni uspel najti. V tem primeru najverjetneje rešitve na vidi nihče, tudi ministrstvo za zdravstvo je kljub vsem težavam nemočno.

Direktor Javnega zavoda Zdravstveni dom Radlje dr. Andrej Horvat je pripravil kratkoročni in srednjeročni kadrovski načrt do leta 2002, v katerem je opazen 10 odstotni deficit v celotnem kadru zdravstvene mreže, ki jo pokriva Zdravstveni dom Radlje, največji problem pa predstavlja pomanjkanje zdravnikov in zobozdravnikov, ki jih na podeželje domala ni moč dobiti. Pa je, denimo, samo v Ljubljani nekaj deset brezposelnih zdravnikov. V kadrovskem načrtu med rešitvami vidi ustreznjšo

študentsko politiko, zagotavljanje kadrovskih stanovanj ter ustrezno nagrajevanje nosilcev dejavnosti.

V "borbi" za pridobitev zdravnikov je direktor Javnega zavoda Zdravstveni dom Radlje desetim zdravnikom iz slovenske prestolnice poslal pisna povabila za prijavo na razpis, žal pa se tako na razpis kot na povabilo nihče ni niti odzval, kaj šele, da bi bil pripravljen priti na podeželje opravljati trenutno najbolj deficitaren poklic.

Dr. Andrej Horvat je v primeru, da se položaj ne bo izboljšal, pripravljen tudi odstopiti z mesta direktorja. Vendar brez širše, takoimenovane politične akcije, ne bo pozitivnih premikov. Sedanje stanje v zgornjedravske dolini nedvomno dokazuje, da postajajo zdravniki in drugi intelektualci najboljši "indikatorji" razvitosti oziroma nerazvitosti podeželja. Tu pa bi država vsekakor lahko že v preteklosti odigrala svojo vlogo nekoliko bolje, saj je po toči zvoniti prepozno.

TOMAŽ KARAT

Obletnica Hotuljskega tabora

Ob koncu celotedenskih prireditev ob 630-letnici Kotelj in župnije, ki so jih poimenovali **Kuharjevi dnevi**, je bilo zadnje oktobrsko nedeljo še tradicionalno srečanje pod lipo ob spomeniku NOB.

Leta 1943, zadnje oktobrsko nedeljo, so partizani prišli med Hotulce. Najprej so se pridružili bogoslužju, potem pa se je zgodil tabor oz. srečanje z domačini. To dejanje je bilo v času nemške okupacije močno sporočilo sovražniku, da to ljudstvo ne pristaja na suženjstvo. Prebivalci pa so doživljali zmogoslavlje in vero v

protifašistični upor.

Osrednji govornik slovesnosti pod lipo je bil tokrat koroški partizan **Mitja Šipek**. Med drugim je dejal, da je narodnoosvobodilni boj sicer zahteval številne žrtve, a brez njih samostojne Slovenije ne bi bilo. "Največja preizkušnja za Slovenijo v času druge svetovne vojne je uspela tudi zaradi enotnosti naroda in brez nje še v prihodnosti ne bomo varni. Ponosni smo lahko na nosilce upora proti fašizmu, ki jim dolgujemo negovanje spomina za poznejše rodove."

O problemu slovenske sprave pa je

Šipek menil: "Tudi oproščati se nimamo nikomur za čas narodnoosvobodilnega boja, kot se ne morejo oprostiti tisti, ki so krivi morije, svojim žrtvam, tudi če bi imeli res ta namen, pa ga nimajo. Preostane nam le svetel pogled v bodočnost in v sodelovanje brez ozira na preteklost, njej pripada le spomin."

V imenu Zveze Koroških partizanov iz Ljubljane je govoril predsednik **dr. Skubir**, nekdanj doma v Kotljah. Obsodil je oživljanje domobranstva in ponovno razbijanje narodne enotnosti, ki jo bomo za razvoj in mednarodne

povezave Slovenije še kako potrebovali. Sodelovanje v vrstah protihitlerjevske koalicije pa nam bo lahko v dobro pri teh prizadevanjih, je med drugim povedal dr. Skubir.

Krajanom Kotelj sta ob polaganju temeljnega kamna za novi poslovni center v kraju, ki šteje okrog 2000 ljudi, spregovorila tudi župan občine Ravne-Prevalje **Maks Večko** in direktor Pošte Slovenije g. Pogorelec ter obljubila že v naslednjem letu novo "pošto". □

S.Š.

NAJMLAJŠI PLANINCI

V mnogih vrtcih imajo izjemno razgibane pohodne, taborniške, predvsem pa planinske dejavnosti. Že kdaj so imeli mlade planince v vrtcu v Radljah, najmlajši Dravograjčani so imeli in še imajo prave planinske tabore na svoji Ojstrici, otroci iz vrtca Vuzenica se odpravljajo na bližni vrhove Pohorja, na Primož in še kam.

Zadnja leta so s planinsko dejavnostjo popestrili življenje tudi otroci v vrtcu na Muti. Na pohode vodijo otroke vzgojiteljice, za tisto ta pravo planinsko vodenje pa poskrbijo vodniki Planinskega društva **Bricnik Muta**.

Tako jih je Vinko Dobnik tokrat, seveda skupaj z vzgojiteljicami, popeljal na Primož nad Muto. Med potjo so ob dobri malici zvedel vse, kar mora znati in imetni s seboj planinec, da varno in zdravo hodi po gorah. In kar je najbolj zanimivo, nismo vedeli, da mora imeti takšen vodnik v nahrbtniku

tudi lep kupček bonbonov za male planince. Pa dobri vodniki to že vedo. □

k.vallt

Pri kmetu Sušku so jih pogostili z moštom in tako sladek je bil

Mladdenke po štiridesetih

V Vuzenici, kje drugje kot pri "Viherci", kjer zna biti tako prijetno, je bilo srečanje učenega enega izmed nekdanjih razredov vuzeniške osnovne šole. Mladdenke, ki so danes seveda že babice, so se dobile natanko po štiridesetih letih, odkar so končale osnovno šolanje v tem kraju.

saj so med njimi znane dobre gostinke, tekstilke, pedagoginje, vse do arhitektke, pa tudi kakšna menedžerka se najde med njimi. Da pa to le ni bil čisti "kloster", sta poskrbela dva fanta. No, na srečanje je prišel le eden, drugega je pot zanesla na tuje.

Mnoge je bilo lepih spominov, dek-

Če se danes ozrejo v preteklost, je bil to vsekakor zelo uspešen razred,

leta so z obeh strani Drave, pa se kljub temu čudovito razumejo. □ -kv

Bo postal "Zlatorog"?

Izjemno srečo je Diana pred kratkim naklonila vuhreškemu lovcu **Robiju Osrajniku**. V domačem lovišču je uplenil takorekoč vsestransko dozorelega gamsa z izjemnim rogovjem. Ko so domači lovci izmerili in ocenili trofejo, se je vse ustavilo pri 117 točkah. To naj bi zadostovalo za zlato medaljo, če

bodo približno enako ocenjevali in tehtali tudi končni ocenjevalci.

Tudi sicer imajo vuhreški lovci v revirjih zdravo in močno divjad. V tem se kaže njihovo večletno prizadevanje, gojenje in skrb za vse živo v naravi. Pa naj se jim še kaj pozlati!

K. Valt

Nagrada za mnoge dneve naporov

V Krajevni skupnosti Trbonje bodo do prvega avgusta 2002 plačevali samoprisepek za sofinanciranje petletnih programov na območju krajevne skupnosti. Tako bodo krajanje stalnim prebivališčem v krajevni skupnosti plačevali dva odstotka od neto plač zaposlenih, kmetje tri odstotke od katastrskega dohodka (letno), samostojni podjetniki s stalnim bivališčem oziroma sedežem dejavnosti v KS Trbonje dva odstotka od neto zavarovalne osnove, upokojenci procent od neto pokojnin, zaposleni v tujini dva procenta od povprečne plače v gospodarstvu RS, preračunane za zadnje tromesečje, lastniki nepremičnin na območju KS Trbonje (mišljeni so lastniki stanovanjskih hiš in vikendov), ki nimajo stalnega prebivališča na območju KS Trbonje, pa 150 mark v tolaški protivrednosti.

Za referendumom, ki so ga izglasovali 8. julija letos, je od skupno 488 volilnih upravičencev glasovalo 275, od tega 190 za uvedbo samoprisepeka.

Kot je dejal predsednik KS Trbonje **Janko Goričan**, so prioriteto listo del že sestavili: "Po predhodnem zboru krajanov smo se odločili, da zbrana sredstva namenimo v prvi vrsti za izgradnjo lokalnih cest na območju KS Trbonje, za izgradnjo večnamenskega objekta, dokončanje mrliške vežice in ureditev nekaterih avtobusnih postajališč, ki so po mnenju krajanov nujno potrebna za varno vožnjo otrok z avtobusom v šolo in nazaj."

Trbonje

S ČETRTIM SAMOPRISPEVKOM BODO ZBRALI 13 MILIJONOV

V Trbonjah je septembra pričel teči že četrti samoprisepek zapored. Z zbranimi sredstvi bodo dokončali večnamenski objekt v centru Trbonj, uredili avtobusna postajališča, lokalne ceste na območju KS...

Da so Trbonjčani aktivni in delovni, pove podatek, da so s pomočjo tretjega samoprisepeka, v katerem so zbrali okoli 12 milijonov tolarjev, pričeli z rekonstrukcijo ceste na Cvitanško sedlo, uredili javno razsvetlavo, meteorne vode skozi vas, pomagali pri obnovi cerkve v Svetemu Danijelu in Trbonjah, uredili okolico šolskega dvorišča in obnovili šolsko uto...

"Vsak dan se pojavljajo nove stvari, ki so potrebne popravi-la. Želimo si dokončanja krajevnih označb, streha na šoli toči, klopi v cerkvi so dotrajane, pojavlja se problem kableske televizije..." je povedal bivši predsednik KS **Matjaž Kukenberger** ter dodal, da bi potrebovali vsaj še dva samoprisepeka za ureditev vsega potrebnega.

Sicer pa se krajanje Trbonj odlikujejo po velikem številu prostovoljnih ur dela, ki so jih vložili v izgradnjo infrastrukture in drugih objektov v kraju. Pravijo, da so spoznali, da če sam ne narediš, nihče ne naredi namesto tebe. Najbolj od vsega si po dolgoletnih prizadevanjih želijo "spraviti od streho" večnamensko stavbo, v kateri bodo svoj prostor poleg večnamenske dvorane našla tudi različna društva; od gasilcev, dramske skupine, pisarne krajevne skupnosti...

Župan občine Dravograd **Rado Krpač** je večkrat omenil, da tam, kjer krajanje pokažejo interes, tudi občina lažje pomaga in pristavi kakšen tolar iz proračuna. Trbonjčani namreč že leta po Koroški slovijo po prostovoljnem delu in marsikatera krajevna skupnost bi si jih lahko vzela za zgled. □ J. D.

Kabelska TV:

OPTIKA PRIHAJA NA KOROŠKO

Kabelski TV prenosi so se na Koroškem pojavili razmeroma hitro. Muta v tem letu šteje že deset let dela svojega informativnega programa in prenosa, najprej osem, danes pa že 25 kabelskih programov. Tu so še Dravograjčani in kabelski programi v Mežiški dolini, zdaj tudi v Slovenj

Ta čas se nam odpirajo možnosti, ki jih ponuja Kabelsko razdelilni sistem Rotovž iz Maribora. Ta ima že precejšnjo mrežo, predvsem na Dravskem polju in po Dravski dolini do Selnice. Seveda ne gre več za naše linkovske in navadne kabelske povezave, temveč za optične kable, ki

Na Muti so se lotili temeljitega posveta - tokrat s stroko

Gradcu... Vsi pa smo med seboj daleč premalo povezani, deloma nekompatibilni in zaradi tega nimamo sposobnosti, da bi se razvili v pomembnejši regijski Kabelsko razdelilni sistem s pravo merico domačega informativnega, propagandnega in kulturnega programa. Nimamo ga in ga ne bomo imeli, pa četudi imamo ljudi, ki bi to znali narediti. Ne moremo se otresti svojega zaplotništva in ozkih interesov, ki jih negujemo vsak na svojem vrtilčku (nekateri porečete - kupčku gnoja). Pa bi lahko imeli ob ljudeh, ki znajo to delati, soliden regijski program.

so že prispeli po Dravski dolini navgor. Radeljčani so se že odločili za to navezavo, Muta in Vuzenica sta v razmišljanju.

In kaj prinaša "optični signal"? V prvi vrsti 41 kanalov oziroma programov (ali jih toliko potrebujemo ali ne, je drugo vprašanje). V prvi fazi je "optika" dražja, kasneje in ob upoštevanju še drugih tehniških dosežkov in možnosti pa verjetno cenejša. Nekaj moramo verjeti tudi stroki. Torej - optika prihaja, prinaša nove možnosti in nove izzive. □

-KW

Muta:

TUDI SREČANJE STAROSTNIKOV

V organizaciji Društva upokojencev, Društva invalidov in ob pomoči Občine Muta je bilo tudi letos prijetno srečanje najstarejših občanov, torej vseh, ki so presegli sedemdeset let starosti.

Zbralo se jih je prav lepo število, nekdanjih kovačev, tistih, ki so ga-

poskrbeli kar sami. Saj imajo kar dober pevski zbor upokojenk, vodi jih Darinka Tepej, v svojih vrstah imajo ljudi, ki so že napisali in tudi izdali knjige pesmi ali leposlovja, pa tako nikoli ni težav s programom. Če še omenimo, da je v vrstah ansambla Diaton največ upoko-

Zaslужni so za večino tega, kar imamo

rali po gozdovih ali drugje in seveda tudi kmetov s planin.

Za pester kulturni program so

jencev, je jasno, da tudi za vesele zvoke ni bilo težav.

k.vall

JOŽE SILVA KREUH
Breg 13, Mežica, tel.: 35 694

sojse
sojse

EDLYAJS

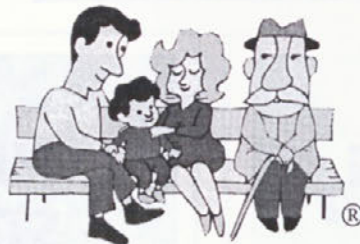
STUDIO
FOTO
TABOR
RAZ-
STAVLJA

Mlada fotografinja Saša Slatinek je ponovno poskrbela za popestritev fotografskega studia v Meškovi ulici v Slovenj Gradcu z modno fotografijo. Predstavlja letošnjo kolekcijo oblek za Miss Slovenije modne oblikovalke Stanke Blatnik.

Saša s fotografskim objektivom spremlja kolekcijo že od tekmovalne modne revije, ko je bila nagrajena za najvišje mesto in tako s svojimi fotografijami opremlja tudi koroške časopise. Njene so bile tudi fotografije z izbora obleke za Miss Slovenije v prejšnji številki Prepaha. □

-Vik

PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVAN-

ZDRAVJE JE PREVEČ DRAGOCENO, DA BI TVEGALI.

V letu 1997 poteče vaše PROSTOVOLJNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE pri ZAVOD-u ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE. V treh letih so zavarovani pri Zavodu nemoteno uveljavljali zavarovanje pri osebem zdravniku, zobozdravniku, v bolnišnici, pri specialistih in v lekarnah. **Zavodu tako zaupa 1,2 mili-jona zavarovancev.** Ne zaradi propagande, ampak ker je zanesljiva in varna zavarovalnica.

PREDNOSTI ZAVODA

- SPECIALIZIRANA ZAVAROVALNICA ZA PODROČJE ZDRAVSTVENIH ZAVAROVANJ
  - STABILNA IN FINANČNO ZANESLJIVA ZAVAROVALNICA
    - UGODNA ZAVAROVALNA PREMIJA
- ZAGOTAVLJA, KOT DO SEDAJ, NEMOTENO UVELJAVLJANJE PRAVIC
- VSE V ZVEZI Z ZDRAVSTVENIM ZAVAROVANJEM LAHKO UREDITE NA ENEM MESTU
  - STROKOVNO USPOSOBLJEN KADER
- PROMOCIJSKI POPUSTI ZA NEKATERA DODATNA ZAVAROVANJA

UGODNI ZAVAROVALNI POGOJI

MESEČNA PREMIJA S 40% POPUSTOM* JE 1.440 TOLARJEV

LETNA PREMIJA* JE 15.246 TOLARJEV

MESEČNA PREMIJA* ZA KRVODAJALCE, KI SO DAROVALI KRI NAJMANJ 20-KRAT, JE 1.200 TOLARJEV

*Popust se prizna ob izpolnjevanju določenih pogojev. Možnost posebnega dogovora.

**Vaše zdravje in zdravje vaših najbližjih
je neprecenljivo bogastvo.
Zavarujete to bogastvo pri stabilni
in zanesljivi zavarovalnici.**

Zavarujmo bogastvo zdravja.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

“STARE MELODIJE” ANSAMBLA DIATON TUDI NA VIDEO KASETI

Instrumentalni ansambel DIATON iz Mute in Vuzenice v zasedbi sedmih diatoničnih harmonik, dveh klarinetov in dveh baritonov je letos poleti dočkal svojo prvo samostojno kaseto z naslovom STARE MELODIJE. Z izidom kasete so proslavili svojo 5. obletnico delovanja. Kaseto pa ne označuje samo njihovega jubileja, ampak ima tudi zelo veliko vrednost glede ohranjanja naše kulturne dediščine. Že naslov kasete pove, da so na njej stare, že skoraj pozabljene ljudske skladbe. Nekatere so stare tudi več kot sto let, za marsikatero pa sploh ne obstajajo notni ali kakšni drugačni zapisi.

Prav ansambel DIATON je poskrbel, da se bodo te skladbe ohranile z vso svojo izvirnostjo.

Kaseto je bila izjemno dobro sprejeta, saj je bila prva naklada razprodana v štirinajstih dneh po izidu.

Sledila sta še dva ponatisa. Prav ta izjemen odziv je botroval tudi odločitvi o snemanju video kasete. Snemanja so potekala v okolici Mute in Vuzenice, od koder ansambel prihaja. Na video kaseti bo dvanajst skladb, kaseto pa bo na

razpolago v začetku novembra.

Ohraniti pristen, nekoliko nostalgičen zvok ansambla DIATON je uspelo slovenjgraškemu studiju ROYAL, kjer so bile vse skladbe tudi posnete. Studio, ki je bil za svojo produkcijo že nagrajen z

Zlatim petelinom, je tako posrbel še za en kakovosten izdelek, pod katerega sta se podpisala tonski mojster Rudi Jeseničnik in producent Adi Smolar starejši. Video snemanja je vodil Ivan Uršnik in opravil tudi montažo slike. Za izdajo audio in video kasete je poskrbela založba GEC iz Slovenj Gradca.

Kaseto STARE MELODIJE ansambla DIATON ni le ena izmed mnogih v poplavi raznih produkcij. To je kaseto, katere glasba nam s svojo pristnostjo pričara vso romantiko časa, iz katerega izhaja. Ob poslušanju se bodo nekoliko starejši nostalgčno vračali v svojo mladost, mlajši pa bodo odkrili glasbo naših pradedov takšno, kakršna je bila takrat. Kakorkoli že, kaseto Stare melodije ansambla DIATON ne sme manjkati v zbirkah ljubiteljev glasbe.

J.R.

Aleš Skrbiš

Ko sem se nekega dne mudil pri zdravniku, me je prijetno presenetil prijazen pozdrav gospe, za katero se mi je zdelo, da jo od nekod poznam. Kmalu sva razjasnila, da je mati takrat 13 letnega ALEŠA SKRBIŠA iz Dravograda, ki je bil sredi

ISKRE TOPLE HVALEŽNOSTI

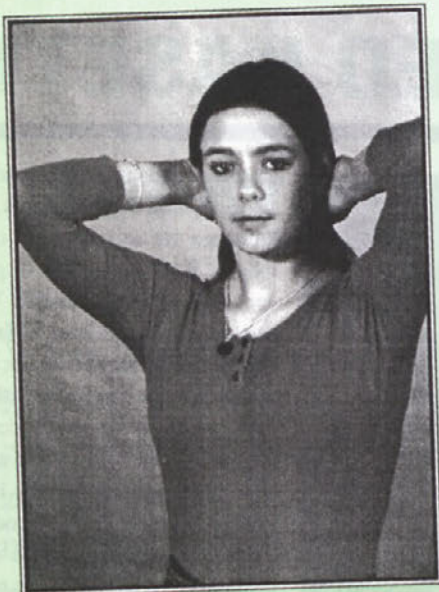
leta 1994 operiran v Munchenu. Vest o pričakovani operaciji sem prebral v Nedeljskem in takrat 13 letnega Aleša sem teden dni pred pričakovano operacijo obiskal na domu. Zaskrbljena starša Irena in Avgust sta mi povedala, da bo to že sedma operacija na Aleševem srčku. S hvaležnostjo sta povedala, da so domači zdravniki in kirurgi z vso vneto storili vse, kar je bilo v njihovi moči. Ko so spoznali, da nimajo vseh potrebnih pripomočkov za tako zahtevne operacije, so sklenili z privolitvijo staršev fanta poslali v Munchen.

“Stroške bolnice in operacij je krilo zdravstveno in socialno varstvo, da pa sva tudi midva lahko bila ob Alešu, gra zahvala dobrim ljudem v Dravogradu in drugod po Sloveniji. Za to je poskrbel časopis Nedeljski, ki je v kotičku ISKRICA V ŽALOSTNIH OČEH vzpodbudil številna slovenska srca in tudi zunaj meja za to humano in dobrodelno akcijo. Vsi ti dobri ljudje so z darovi omogočili, da sva lahko ves čas bila ob Alešu, ko naju je najbolj potreboval”, sta mi povedala.

Mati Irena me je povabila v njihovo domovanje. Aleš je ravnokar prišel iz šole. V dveh letih in pol se je po zadnji operaciji iz drobiška razvil v pravega korenjaka. Koliko skrbi in težkih trenutkov sta starša prestala ves čas Aleševе bolezni, to najbolje razumejo ljudje s podobnimi usodami. Po uspešni operaciji in okrevanju so se vse te skrbi spremenile v najsrečnejšo radost in veselje Skrbiševе družine, sorodnikov ter vseh, ki so trepetali za Aleševō življenje. Kar obsežen bi bil seznam ljudi, katerim bi se Skrbiševa poleg zdravnikom in Nedeljskega rada posebej zahvalila.

Skoraj bi pozabil zapisati, da gre k tem uspešnim operacijam pripisati tudi Alešev pogum, saj je pred vsako operacijo zatrdil, da ga ni strah. Povedali so mi tudi, da ima Aleš ob pravem srčku vgrajen tudi najmodernejši vzpodbujevalnik, za vsak primer. Sedaj sta s štiri leta mlajšim bratcem Tadejem zopet skupaj in se brezkrbno igrata. Z očetom se posvečata priljubljenemu konjičku, ribolovu, za kar je že tudi Aleš dobil nekaj kolajin in diplom. □

Ludvik Mori

LEPOTICA ŠT. 19**ANDREJA KOPMAJER**

Leto rojstva:	1980
Astrološko znamenje:	šorpion
Višina:	169
Kraj bivanja:	Holmec
Hobiji:	fitnes...

Idealen moški:	Sašo
Naj slovenska manekenka:	Martina Kajfež
Najljubša hrana:	sadje in zelenjava
Najljubša pijača:	gosti sok
Kje bi najraje živela:	v Ljubljani

IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR IZBOR

Šmartno 36
2383 Šmartno
pri Slovenj Gradcu
Tel/fax: 0602 53 683

Glavni sponzor za nagrado strokovne žirije - teden dni Španije za dve osebi.

URESNIČENE SANJE?

Svetniki mestne občine Slovenj Gradec so na zadnji seji vendarle sprejeli spremembe Odloka o ureditvi cestnega prometa v mestni občini Slovenj Gradec, o čemer so predvsem trgovci na Glavnem trgu že dolgo sanjali. V glavnem gre za to, da bo skozi mesto spet možen tranzit, ki bo brezplačen za tiste, ki se bojo na poti skozi Glavni trg zadrževali od 15 minut do pol ure. Trgovci so uresničitve svojih sanj po seji že zalili in nazdravili novim časom. Upamo, da o povečanem prometu v trgovinah ne bojo samo sanjali.

Z ŽIGOM ALI BREZ

Drugačno pot za povabilo na kokakolo in tiramisu v kavarno Tadej pa je ubral natakaro Branko. Reklamne lističe je delil kar v množici dijakov in delavcev slovenjgraškega Šolskega centra in listič ponudil tudi direktorju. Ta ga je opomnil: brez dovoljenja in brez žiga tega ne moreš opravljati.

Branko je takoj pojasnil, da je dobil dovoljenje v tajništvo. Ko je direktor ugotovil, da prihaja fant iz firme, ki se ukvarja tudi z računalniki, je pristavil svoj namen: tudi mi se bomo oglašili pri vas za kakšen računalnik. Branko pa se je znašel: lahko, samo ne brez žiga.

Glavni sponzor za nagrado bralcev Prepiha - teden dni Španije za dve osebi.

CALIFORNIA Shop

Trg 3, Ravne na Koroškem

Durhcugov slovarček: KAJ JE DRŽAVA?

Država je represivni organ v posmeh civilnemu reševanju političnih in gospodarskih konfliktov; v vsakem trenutku se sklicuje na zakonodajo, ki si jo sama piše, po potrebi ji priskočita na pomoč policija in sodstvo.

Želeli ste, obupajte

*****

Makedonci nam hočejo prodati toliko vina, da bi z njim napolnili 100 metrov dolg, 46 metrov širok in pet metrov globok ribnik, po katerem bi vsak četrti Slovenec "vozil ladjo".

*****

Štrajk medicinskih sester? Zdravniki brez kave?

*****

Že znani neznanec je v bližini Slovenj Gradca zmaknil dva kozlička. Kozlička sta že vrnjena lastniku, "hudi volk" pa bo namesto mesa dobil duševno hrano pri sodniku.

*****

Študentje! Rektorju, ki mu je stopila politika v glavo, je najbolje pristopati rektalno.

*****

Jugiči so spet na ceni. Če je verjeti podatku v oktobrski številki Profita, prodaja znana koroška firma osem let starega korala za nič manj kot 33.000 DEM.

*****

Imam občutek, da si nekateri tako želijo "spodnesti" Kučana, da bi za predsedniškega kandidata najraje predlagali kar Billa Clintona.

*****

Brezposelnih zdravnikov ne zanima, kakšne možnosti jim ponujajo v Radljah. Ko ure in ure čakaš v ambulanti, ugotoviš, da tudi zaposlenih marsikaj ne zanima.

*****

Brezmadežno spočetje je dokaz, da je greh z bogovi brezgrešen.

*****

Prodal bom vso ribiško opremo in si kupil puško. Teroristi veliko lažje dobijo na muho veliko ribo kot ribiči.

Še h kralju Matjažu

Koga bi tokrat poslali na modre posvete h kralju Matjažu in njegovi Alenčici?

TONETA PERŠAKA - potencialnega predsednika Slovenije:

Peršak je torej prvi uradni rival za predsedniški stolček kraljevine Slovenije(?), ki bi rad spodnesel Kučana. Pa mu, vsaj tako sem prepričan, ne bo uspelo. Recimo, da pa mu uspe (po čudežu - saj veste, ti se pri nas dogajajo), mu pri priči predlagam, da se naj še pred inauguracijo odpelje na posvet h kralju Matjažu, ki mu bo brez dvoma dal še kako modre nasvete, kako naj začne pisati novo knjigo "Slovenija čez 200 let". Našo 20 letno prihodnost je namreč že obelodanil.

Sicer pa Peršak ni bil edini, ki je v času, ko je sedel v vrhovih naše oblasti, spisal in napisal knjigo. Tu so še Dmrovšek, Janša (kar dve) Berlič..., najbolj brana pa bo prav gotovo tista, ki jo bo, upajmo, napisal Kučan.

SLAVKA GABRA - ministra za šolstvo - ne kandidira:

Zato pa veliko premišljuje o našem zavoženem šolstvu. Zdaj, v drugem mandatu, je ugotovil, da smo Slovenci vse bolj butasti (po svoje ima še kako prav!), ko uveljavlja šolski zakon o devetletnem osnovnem šolanju, kar praktično pomeni, da hoče uporabljati ruski sistem. Sicer pa bo morda po vizionarsko poskrbel za zmanjšanje števila iskalcev zaposlitve, ker se bodo vsi leto in dan dalj časa šolali. Tudi Gaber potrebuje inštrukcije pri kralju Matjažu.

DIMITRIJA RUPLA, alias DIMSIJA, zdaj že v ZDA:

Dimsi, ki je s svojo Meto zdaj brez dvoma najsrečnejši Slovenec na sončni strani Andov, na reki Mississippi lovi aligatorje ter načrtuje, kako bo na veliko zapravil naš denar na oni strani luže. Želel bi biti najbližji Clintonov sosed, da mu bo le-ta vsak čas pri roki - predvsem, ko bosta njegova prijatelja Dmrovšek in Kučan želela biti sprejeta v avdienco pri Clintonu. Prepričani smo, da je Dimsi pred odhodom v ZDA le utegnil obiskati kralja Matjaža, da mu je skupno z zunanjim ministrom dal koristne lekcije. Pred tem je še pokleknil pred Kučanom v zahvalo, da je pozabil na nekdanje nesporazume. **F.H.**

DVOŽIVKA

Ob otvoritvi regionalnega studia RTV Slovenija v Slovenj Gradcu sta koroški dopisnik Slavko Bobovnik in direktor RTVS Janez Čadež poimenovala dopisnika za zamejsko Koroško Lojzeta Kosa za DVOŽIVKO. Poslej bo namreč (hočeš-nočeš) moral delati na obeh straneh meje. Lojze pa ob tako častnem poimenovanju ni kazal nobenih znakov zadovoljstva. Najbrž zato, ker mu še niso zrasle škrge in ker mu bolj prija prejšnja oznaka 5 L: Lepi Libeliški Leteči Ljubimec Lojze.

Kakorkoli - tudi Lojze bo poslej o Koroški poročal neposredno s Koroške.

NAGRADNA IGRA:

POIŠČITE SE V PREPIHU

Tudi v teh dolgih poznojesenskih dneh, ko je na naša vrata že potrkala zima, bomo z nagradno igro nagradili marsikaterega našega zvestega bralca. Gospoda na naši sliki čaka nagrada v znesku 2.500 tolarjev v trgovini nekdanjega združnega doma v Doliču. Če se bo prepoznal na sliki, je pogoj samo to, da se s PREPIHOM oglasi v trgovini, v kateri bo prejel tudi nagrado. Poslovodja Janko Zbičajnik pa pravi, da lahko v njihovi trgovini kupec kupi po predhodnem naročilu tudi gradbeni material.

Od leve proti desni: Betka Šavc, Martin Srebre, Albin Uršej, Julka Delopst, Bojan Vučko in Zvonko Kolednik

BOLŠJI SEJEM

V Šentjanžu pri Dravogradu je bil pred dnevi boljši sejem, ki je privabil kar veliko obiskovalcev, pa manj prodajalcev. Tokratni boljši sejem je bil prvi na Koroškem, na njem pa smo lahko kupili veliko raznovrstnega blaga, od tekstila do smučarske opreme, pa od otroških vozičkov do oblek, starih nad 60 let. Kako smo Korošci sprejeli boljši sejem, o tem so nam naključno izbrani anketiranci povedali naslednje:

BETKA ŠAVC, upokojenka, Ravne na Koroškem:

“Na boljšem sejmu sem bila kot prodajalka in sem prodala kar nekaj stvari. Ljudje imamo doma veliko starih stvari, ki so še uporabne, pa ne vemo, kam z njimi. Prav boljši sejem je eden tistih, na katerem lahko take stvari prodamo. Drugi boljši sejem bo zopet 13. decembra. Takrat upam, da bo več prodajalcev, kot nas je bilo tokrat.”

MARTIN SREBRE, strojni tehnik, Jazbina:

“Če kar po pravici povem, niti nisem vedel, kaj je to boljši sejem. Zato me je na ta sejem pripeljala gola radovednost. Škoda je, da sem prišel že bolj proti koncu. Mislim, da je takšen sejem zelo dobrodošla zadeva. Ljudje, kot sem videl, imajo marsikaj za prodati, česar doma ne potrebujejo. Za prihodnji boljši sejem, ki bo 13. decembra, pa bi bilo prav, da bi bilo več reklame in bi bili ljudje o njem bolj obveščeni.”

ALBIN URŠEJ, upokojenec, Ravne

na Koroškem:

“Za boljši sejem sem zvedel preko Koroškega radia. Prišel sem na sejem, da bi na njem kupil harmoniko, pa nisem imel sreče, da bi jo dobil. Bom počakal do prihodnjega boljšjega sejma, mogoče bo več sreče. Sicer pa je škoda, da ta boljši sejem še ni bolj založen in da ni več obiska. Na sejmu v decembru mesecu bom skušal tudi jaz kaj prodati.”

JULKA DELOPST, gospodinja, Mežica:

“Ko sem zvedela, da bo v Šentjanžu boljši sejem, sva se z možem odločila, da ga obiščeva. Pa sva to tudi storila. Videla sva zelo veliko, vendar tistega, kar bi bila rada kupila, nisva našla. Mogoče bo več sreče na prihodnjem sejmu, na katerem bova tudi midva skušala kaj prodati. Doma je marsikaj, česar več ne potrebuješ, zavreči pa je še vedno škoda.”

BOJAN VUČKO, ključavničar, Podklanec:

“Tudi midva z ženo sva prišla malo pogledat na boljši sejem. Tokrat lahko

rečem, da je bil bolj skromno založen in je na njem sodelovalo manj prodajalcev, kot sem pričakoval. Za začetek je kar dovolj in upam, da bo drugi sejem bogatejši in da bo na njem izbi-

ra večja. Prav bi bilo, da bi bili odslej taki sejmi na Koroškem večkrat.”

ZVONKO KOLEDNIK, varilec, Mežica:

“Škoda je, da sem na sejem prišel že proti koncu in nisem uspel videti vsega, kar so nudili prodajalci. Pozdravljam pa pobudo, da bi odslej bili na Koroškem taki sejmi pogostejši. Ljudje včasih ne vemo, kam bi prodali marsikaj, kar nam dela doma napoto, a je še za marsikoga uporabno. Prav na takih sejmih lahko prodamo marsikaj, kar ljudje iščejo in tudi potrebujejo.” □ **F. JURČ**

Audi
Prednost je v tehniki

Audi A6 s klimo že za 61.333 DEM

Modeli A4 in 1.6 s klimo v zalogi !!!

Vozila Audi pri Vašem prodajalcu. Krediti, leasing, dodatna oprema, servis.
Nakup vozila na obroke.

Avtocenter Meh d.o.o.

Velenje, Koroška c. 7d
tel.: 063-852-955 in 856-824

Mali oglas

Odkupujemo delnice: Gorenje, Telekom, Sava, Atena, Aktiva, Krona, Maxima, Trdnjava in drugih podjetij serije B, G.
☎ 0602/631-164 od 9. do 16. ure

Piše: Aleksander Praper

AVTOMANIJA

V tokratni avtomaniji boste izvedeli, kako je prišlo do nastanka štirih krogcev, ki jih poznamo kot znak za Audi. Predstavili vam bomo razvoj modela A 4, rubriko pa zaključili z nasvetom za vamo vožnjo.

ZGODOVINA

Zgodovina Audija je obsežna in razgibana. Leta 1932 je bila ustanovljena družba Auto Union AG in je za svoj znak uporabila štiri prepletene kroge, ki predstavljajo enakovrednost in nerazdr-uzljivost štirih v to družbo združenih znamk: DKW, Wanderer, Audi in Horch.

Davnega 1899 leta je 31 let stari **August Horch** v Kolnu ustanovil samostojno podjetje. Izkušnje si je poprej nabral kot vodja proizvodnje pri Karlu Benz, to pa mu je pomagalo, da je v nekdanjem hlevu poleg tako imenovanega dušenega motorja nastal osnutek avtomobila s kardanskim pogonom - za tiste čase zahtevno novostjo. V Reichenbachu na Saškem je prvič stekel dvovaljni motor modela Horch Tanneau. Avtomobile Horch so kupovali tudi prominentni ljudje - od kralja Augusta Saškega, nemškega cesarja Wilhelma 2, do švedskega kralja.

August se je sprl s financirji in delničarji, zapustil podjetje Horch ter leta 1909 ustanovil novo znamko z istim imenom, vendar v latinščini. Njegovi avtomobili so dobili ime **Audi**, kar je latinski izraz za prisluhli - enako kakor Horch. Prvi Audi, tip A je iz tovarne v Zwickau prišel julija 1910. Dve leti kasneje so naredili zelo uspešen model 14/35, ki je v roku treh let pobral večino nagrad na Alpskih dirkah, zato so leta 1923 na Audijevo masko uvedli nov znak: enico na globusu, z željo, da bi bili najboljši na svetu.

Medtem so pri Horchu ločeno od svojega ustanovitelja zasnovali eno prvih osemvaljnih nemških konstrukcij. Motorji teh imenitnih vozil z znakom H in krono so na preiskusni mizi tekli 60 minut, od tega 40 minut pod polno obremenitvijo. Vrhunec Horchove zgodovine je bil motor V 12 izdelan leta 1932.

Tretja znamka, ki se je kasneje združila v Auto Union je bila znamka Werdere. To so bila vozila srednjega razreda. Najprej so izdelovali le majhne avtomobile, v dvajsetih

Avtomanijo lahko poslušate ob sobotah ob 9,30 vsakih štirinajst dni na Koroškem radiju. V soboto, 8. novembra, bomo govorili o Alfah.

letih pa so se bolj posvetili srednjemu razredu. Kot prvi nemški proizvajalec so izdelali kombinirano vozilo.

Zadnji krog kasnejšega Auto Uniona je predstavljala DKW. To podjetje je leta 1919 na trg pripeljalo mali dvotaktni motor, ki so ga poimenovali Des Knaben Wunsch (fantova želja). Iz njega je dve leti kasnej nastal zmogljivejši pomožni motor za kolo: DKW, das kleine Wunder (mali čudež). Od leta 1926 so imeli svoj dirkalni oddelek, s pomočjo katerega so v roku dveh let zmagali več kot 1000 krat. DKW je začel tudi s prodajo na obroke. S pomočjo takšne poslovne strategije so postali čez štiri leta največja tovarna motociklov na Svetu. Istega leta so izdelali tudi prvi mali avto. Kupili so Audijeve obrate, kjer so skonstruirali popolnoma nov mali avto s sprednjim pogonom. Da so bila vozila kvalitetna, je poskrbel pregled štirih inšpektorjev.

Leta 1932, 29. junija, je bil ustanovljen Auto Union, ki je postal drugi največji avtomobilski koncern v Nemčiji. V štiri prepletene kroge so se združile znamke Audi, DKW, Horch in Wandere. Zasluge za to združenje gre pripisati Saški in Dresdenski banki, ki sta bili financirki teh podjetij. Da bi dokazali svojo inovativnost, so ustanovili lasten dirkalni oddelek, v katerem je od leta 1933 dalje po načrtih Ferdinanda Porscheja nastajal dirkalnik s 16 valjnimi sredinskim

motorjem, ki je takrat prehitel čas. S temi dirkalniki so se udeležili 50 dirk in zmagali kar 32 krat. Poleg svojevrstnega motorja pa je imelo to vozilo še zelo aerodinamično obliko.

Inventivnost saških izdelovalcev avtomobilov je dokumentirana v več kot 3000 patentih. Pri Horchu so uvedli kardansko gred, plemenita jekla za zobnike in menjalnike, usnjeno sklopko, pri Audiju volan na levi strani, stalni štirikolesni pogon, varnostni sistem Proconten...

Hiter razvoj podjetja je prekinila druga svetovna vojna. Kar niso porušili, so odmontirali ter zaplenili. Po vojni se je Auto Union zatekel na zahod, 3. septembra 1949 je v bavarskem Ingolstadtu doživel ponovno vstajenje. Novi program podjetja so obsegala predvsem motorna kolesa od 125 do 350 ccm, hitri dostavnik ter vespa Hobby - prva vespa sploh. Od konca petdesetih let je bil Auto Union nekaj časa last koncerna Daimler Benz, ki je podjetje s štirimi krogi leta 1965 prodalo Volkswagnu. V znamko se je priključil še NSU in s sabo prinesel precejšnjo dirkaško slavo, leta 1955 je bil največja tovorna motronih koles na svetu.

Dve leti kasneje so pričeli izdelovati avtomobile, v katerih so kot prvi uporabili Wanklov motor. 1967 so izdelali NSU Ro 80, ki je še danes primerek naprednega oblikovanja. 1969 leta je tako nastala družba

Audi NSU Auto Union AG. Leta 1980 so predstavili prvi avtomobil s stalnim štirikolesnim pogonom, dve leti kasneje Audi 100 z najbolj aerodinamično karoserijo na svetu. Svojo naprednost so ves čas dokazovali na dirkah. Kot prvi so razvili dieselski motor z direktnim vbrizgom ter ponovno uporabili aluminijasto karoserijo na Audiju A 8.

OBLIKOVANJE

Tržno nam je najbolj zanimiv **Audi A 4**, zato bom na kratko opisal razvoj tega modela. Audi 80 so od leta 1972 izdelali v 4,5 milijona primerkov. Pri razvoju A 4 so najprej delali na zaobljenih linijah. Nato je padla odločitev, da bodo zašilili rob prtljažnega pokrova, ker je bolj v skladu s trenutnimi trendi, deluje pa tudi bolj aerodinamično. Prvi modeli so nastali avgusta 90, druga serija modelov novembra 90, tretja prav tako. Julija 1991 so že prišli do končne oblike.

Sicer A 4 deluje manj aerodinamično kot njegov predhodnik, vendar je bolj kvalitetno zasnovan. Linije maske in pokrova motorja so povzročile asociacije z Mercedesom, tretje bočno okno pa z Mazdo 323 F.

Kljub zelo razvitemu CAD računalniškemu oblikovanju so pri Audiju tridimenzionalne modele razvijali ročno. Pri oblikovanju se pri Audiju oblikovalci razdelijo v več teamov ter med sabo tekmujejo s predlogi. Audi ne ponuja statusnega simbola, ne agresivne športnosti, temveč napredno tehnologijo. Novi Audiji bi po besedah vodstva naj bili avtomobili z močno lastno identiteto, čeprav bodo bazirali na skupnih platformah VW grupe.

VARNOST

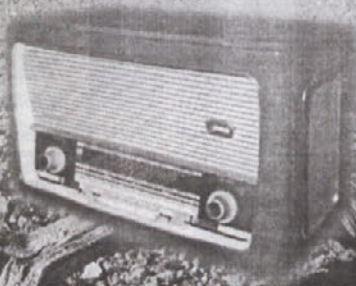
Ker so Audiji znani po napredni tehniki, je **g. Kuzmič** pripravil sledeči nasvet: "Tehnična izboljšava v vozilu prispeva k varnejši vožnji le, če smo z njo in njeno uporabo seznanjeni. Same po sebi delujejo le redke, pa tudi za te je prav, da jih poznamo."

Prihodnja rubrika bo sploh zanimiva, kajti opisal vam bom zgodovino in razvoj ŠKODE. □

KOROŠKI
97,2 FM **Radio**
SLOVENJ GRADEC

Meškova 21 / 2380 Slovenj Gradec
tel.: (0602) 41-245, 41-818 / fax: (0602) 42-600

**...VSAK
DAN...
... VES
DAN...**

Trgovsko podjetje d.d.

Zila

Šolska ulica 2, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 0602 41 127, 41 426
Fax: 0602 43 756

Poslovalnica IDEAL - Šport

Meškova 2

Slovenj Gradec

Najpopolnejša ponudba
zimsko športnega programa

- ☛ smuči ELAN
- ☛ palice ELAN
- ☛ pancerji Alpina
- ☛ vezi Marker
- ☛ kombinezoni, bunde in kompleti - Elan, Raiski
- ☛ vse za tenis
- ☛ fitness oprema

Na oddelku Ideala nudijo

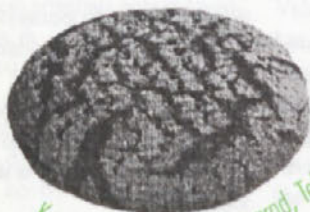
- ☛ vse za gospodinjstvo
- ☛ belo tehniko
- ☛ akustiko
- ☛ posodo

**Ugodne cene,
možnost nakupa na
odloženo plačilo.**

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI

IVKO DESIGN

koroške pekarnice
DRAVOGRAD

Koroška c. 2, 2370 Dravograd, Tel.: 0602/83045, Fax: 84-637

KOROŠKE PEKARNE:

1. DRAVOGRAD
2. PREVALJE
3. MISLINJA
4. ČRNA
5. SLOVENJ GRADEC
6. NAMA RAVNE

Koroška cesta 2
62360 RADLJE OB DRAVI
SLO
Telefon: 0602 71 098
Telefax: 0602 71 098
Studio: 0602 73 557

89,5 MHz
89.5 MHz
NOVI VAL

FOTO IVKO
Čečovje 6, Ravne
☎ 23 73 82

Samo pri nas profesionalno in kvalitetno.
Fotografiranje poročne slovesnosti.
Posebej priporočamo fotografiranje v ateljeju!
IVKO - kvaliteta, ki se vidi

ESPERANTO - JEZIK, GIBANJE, KULTURA

V prizadevanjih za lepši in pravičnejši svet in kot odgovor na spore in razprtje med Poljaki, Judi, Rusi, Ukrajinci in Belorusi v poljskem mestu Bjavistok, kjer je živel LUDWIG LAZARUS ZAMENHOF (1859 - 1917), oče esperanta, se je rodila ideja o nevtralnem mednarodnem jeziku, ki bi omogočal, da bi se vsi ljudje med seboj dobro razumeli, ne da bi moral kdorkoli pri tem zatajiti svoj materin jezik.

Zamenhof je sestavil iz petih takrat kulturno najbolj razvitih jezikov (angleščine, nemščine, francoščine, ruščine, poljščine) ter latinščine, ki je v novem jeziku kar 70%, planski jezik, kasneje poimenovan **esperanto** ali "Upajoči". Njegovo bistvo je politična, nacionalna in verska nevtralnost. V sebi nosi idejo o miru in enakopravnosti vseh narodov in vseh posameznikov. Označuje ga zelena zvezda, da Vincijev pentagram, ki simbolizira človeško bitje. Vendar samo "biti za mir" je premalo, v njegovem smislu je treba tudi

delovati. Začeti je treba pri sebi.

Kamenček v mozaiku spodbujanja prijateljstva je sredi meseca oktobra pristanil tudi **mag. VINKO OŠLAK**, zelo zagret esperantist. Rojen je bil leta 1947, leta 1993 pa je na Akademio Internacia de la Sciencoj v San Marinu ubranil magistrsko nalogo z naslovom "Identiteta in komunikacija na primeru manjšinskega problema na Koroškem". Njegova najnovejša zavirljiva poteza pa je bila droben, a veličasten prispevek k razumevanju notranjega sporočila, ki ga v svet ponaša mednarodni jezik esperanto. Ob 110-letnici obstoja tega jezika in "v spodbudo občanom Slovenj Gradca, "mesta miru", pri njihovi odločitvi za prispevek k miru z ustanovitvijo Mednarodnega liceja za mir", kot je zapisal v naslovu, je Vinko Ošlak predstavil svojo novo knjigo, ki jo je poimenoval "**POJASNILO PRIJATELJEM O ESPERANTU**".

Kot kaže naslov Ošlakovega obsežnega literarnega prispevka k miru ali pomir-

itvi, se je pisatelj naveličal kritik ali neprijetnih spogledovanj ob njegovem prijateljstvu z esperantom in esperantisti. Sam je povedal:

"Moji prijatelji so vedno imeli z menoj nekakšno "težavo". Rekli so, da sem čisto vreden fant, če se le ne bi ukvarjal s tem smešnim jezikom. V tej knjigi sem poskušal razložiti prijateljem, zakaj se ukvarjam s tem jezikom."

Esperanto deluje ali naj bi deloval kot jezik prijateljstva. A smo Slovenci preveč odlični v tem, da novost najprej odklonimo ali jo celo negativno ocenimo, šele nato se jo potrudimo spoznati. Ošlak: "**Neprestano doživljam, kako nobena stvar ne postavlja tako visok-**

ih pregrad med menoj in mojimi prijatelji, kakor prav moje neškodljivo veselje s tem jezikom."

Knjiga "Pojasnilo prijateljem o esperantu" razlaga vse dobre plati tega mednarodnega jezika in je hkrati orodje, s katerim se pisatelj izogiba bodicam, na katere mora nenehno odgovarjati. Od zdaj naprej bo odgovarjalo to njegovo pisanje, ki ga je izdala domača založba VORANC.

Mag. Vinko Ošlak je s pomočjo dr. Silvije Borovnikove svojo novo knjigo predstavil na dan slavlja 110-letnice obstoja prvega mednarodnega jezika v Knjižnici Ksaverja Meška Slovenj Gradec. Ob tem je pripravil zanimivo poučno predavanje o dobrih straneh esperanta. Odprli so tudi razstavo, ki bo odprta še do polovice meseca novembra. Tam si med drugimi stvarmi lahko ogledate Prešernov "Sonetni venci", preveden v ta jezik miru in rokopis "Popolna slovnica esperantskega jezika", ki ga je med drugo svetovno vojno spisal Ivan Forstner iz Črne na Koroškem.

Esperanto - lingvo de la paco - je bilo moč občutiti tudi v pesmi. Prireditev ob 110. obletnici njegovega obstoja je bila zaključena s koncertom šansonov, ki jih je zapela **mag. Jadwiga Dzięgielewska** iz Krakova. S klavirjem jo je spremljal **mag. Andrej Feinig** iz Sveč na Koroškem v Avstriji. □ **AJDA PRISLAN**

PREDSTAVILA STA SE "PEČNIKA"

Velikokrat se zgodi, da ljudje bivajo med nami, navadno skupaj opravljamo mnoga dela, vemo celo za tegobe drug drugega, le redko pa tisto, kar kdo goji kot nekaj povsem svojega. Tako sta tudi Dravograjčana, **dr. Franc in dr. Rok Pečnik**, oče in sin, prijetno presenetila svoje sokrajane, ko sta v likovni galeriji - v cerkvi sv. Vida v Dravogradu predstavila svoja likovna dela.

Prvi, **Franc Pečnik**, je prvič "prišel na plano" s svojo skrito ljubeznijo - slikanjem. Pri njem gre za posebnost,

slika namreč na svilo. Vedeli smo za njegove poslikane kravate, za ekstravagantno poslikane rute, ne pa tudi za njegove iz narave navdihnjene slike.

Rok pa je predstavil skulpture, kar dvanajst jih je, in vsaka je po svoje privlačna, daje slutiti ustvarjalnega avtorja.

Franček je svojih 35 razstavljenih del poimenoval po vsebini: "Travniške, pašniške, poljske in planinske cvetlice". Najlepše bolj ali manj znane rože je zbral na svojih svilah, opazovalec pri nekaterih dobi vtis kot da gleda mavrični dias. O umetnosti

Uvod v razstavo je podal Ivan Veršnik, dolgoletni kulturni animator v Dravogradu

naj presodijo tisti iz stroke, mi pa vendarle lahko zatrdimo, da imajo dela estetsko in veliko učnovzgojno komponento. Ob vsaki roži je domače in latinsko ime in njen zdravilni namen. Večina teh rož je tudi zdravilnih, nekatere med njimi, kot denimo encijan, pa so v naših krajih tudi že prav redke.

To je v Dravogradu letos že tretja takorekoč družinska razstava. Tu so razstavljali Repniki, Rutniki in sedaj domačina Pečnik.

Sponzor lepe razstave in prijetnega kulturnega programa je bila pekarna **Hlebček**, ki je vedno prisotna ob kulturnih dogajanjih v kraju. □

k.vall

V znamenju venetskega konja

Piše: Marko Košan

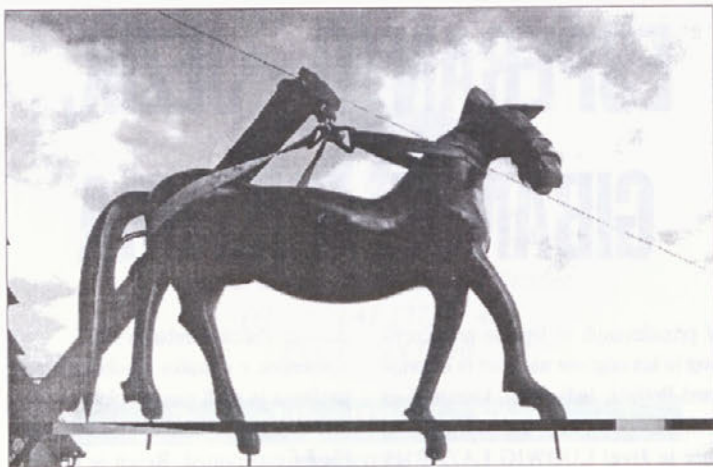
Simbole slovenjgraške preteklosti zamenjujejo simboli slovenjgraške herojske sedanjosti

Oni dan sem se v luči napovedanih vnovičnih sprememb prometnega režima v starem mestnem jedru Slovenj Gradca pogovarjal s prijateljem in pomenek je kot že ničkolikokrat poprej nanesele na nesrečnega Kogojevega Venetskega konja, ki topo vztraja sredi Glavnega trga. Lokalni oblastniki nas sicer prepričujejo, da je že postal eden od prepoznavnih simbolov mesta, a meni se vendarle dozdeva, da se njegove neme prisotnosti domačini v večini ne morejo navaditi. Še večja je težava s tujci, ki se znajdejo v mestu, saj jim je takorekoč nemogoče afirmativno pojasniti, kakšna je simbolna vloga plemenite bronaste živali, zlasti še, ker je občutno skregana z običajnimi proporcijami svoje naravne telesne gradnje. Kdo ve kolikokrat sem o njej povedal svoje mnenje tem ali onim začudenim poizvedovalcem, vanj sem se v podobni rubriki na Koroškem radiju obregnil tudi javno, a bom ven-

darle izkoristil priložnost, ki mi jo ponuja Preprih in še enkrat, nepreklicno zadnjič, izrekel osebno stališče, s katerim sem kot predstavnik umetnostnozgodovinske stroke opletal že pred samo problematično postavitvijo.

Dejstvo je, da je monumentalni kip pred galerijo in muzejem hvaležna tema lokalnih karikaturistov in ljudskih "vicmaherjev", že nekajkrat pa so ga s svojimi nizkotnimi vandalskimi posegi onečastili tudi neznani hulgani. A zakaj se vsi lotevajo ravno Kogojevega konja, ideološko in kako drugače neobremenjene skulpture (če odštejemo operetni incident ob svečanem odkritju) in ne, denimo, vsaj v enaki meri "nagravnega" in umetniško problematičnega spomenika pri hotelu nasproti pošte?

Z venetskim konjem, kot ga je poimenoval sloviti avtor, sicer oblikovalec in ne kipar, se meščani Slovenj Gradca pač ne zmorejo identificirati. In kako naj se tudi bi, saj se spomenik

Posnetek: Stanko Hovnik

pred staro mestno hišo v središču starega srednjeveškega jedra prav z ničemer ne navezuje na kulturno zgodovino mesta, prav tako pa Slovenj Gradec ne slovi po kakšni prastari kobilarni ali konjeniški tradiciji. Prilepljena na romantično venetsko teorijo o provenienci slovenskega naroda se zdi nedorečena tudi njegova zveza s slavno predlogo z vaške situle. Bronasti konj enostavno nima prav nikakršne identitete, ki bi jo povezala s splošnim statusom, kakršnega vsak spomenik pač mora imeti. Ravno zaradi tega je tudi impozantni granitni podstavek, ki posnema podnožja slavnih konjeniških spomenikov (od tistega Marku Avrelu v Rimu, do baročno vzvihranega konja, na katerem v Sankt Petersburgu sedi Peter Veliki) bržkone zaveva, kakršno lahko zagreši le ignorantska hohštalerija, ki nima pojma, v čem je srž dobre spomeniške plastike.

Slovenjgraški venetski konj je zagotovo postavljen na "nulto točko" v starem mestnem jedru, ki je več kot primerna za postavitev spomenika, a takega, ki se bo navezoval na zgodovino kraja. Med slavnimi oseb-

nostmi, ki so krojili preteklost Slovenj Gradca, bi lahko našli celo nekaj takšnih, ki jih je moč posaditi tudi na konja, če je že takšna potreba. Bertold V. Andeški, oglejski patriarh in slovenjgraški gospod v prvi polovici 13. stoletja, ko je bilo mesto pozidano, je zagotovo mož, ki bi kot boter srednjeveškega Slovenj Gradca "na svojem" zaslužil obeležje.

Kogojeva skulptura, ki je bila - mimogrede in nenazadnje - Slovenj Gradcu poklonjena, poklonjenemu konju pa se menda ne gleda v zobe, bi, kot v primeru domačega hlevčka v ljubljanskem Svetovnem trgovinskem centru, morala stati v interierju. Obupno dolgočasna avla nakupovalnega središča Katica bi bila za to idealen prostor, še posebno, če bi jo že od začetka gradnje načrtovali v to smer. A zavedščina je bila izpeljana, kot je pač bila, vsem drugačnim in pravočasnim strokovnim mnenjem navkljub. Kar pa seveda ne pomeni, da ne bo razpita in prevzeta Kogojeva umetnina prej ali slej odromala na primernejše ter manj vpadljivo mesto, kot ga na jezo premnogih meščanov zaseda v tem trenutku. □

SGP KOGRAD
DRAVOGRAD
IGEM

Selovec 83, 2373 Šentjanž
Tel.: 0602 85 640, 85 642
Telefax: 0602 85 3187

**BOGATA PONUDBA GRADBENIH MATERIALOV
VELIKA IZBIRA, VSE NA ENEM MESTU!**

V naši trgovini dopolnjujemo ponudbo osnovnih gradbenih materialov z najugodnejšimi cenami:

- KNAUF SISTEM ZA IZDELAVO MANSARDNIH IN PREDELNIH STEN
- PARKETI, LAMINATI TER OBLOGE VSEH VRST
- MATERIALI ZA VODOVOD IN CENTRALNO OGREVANJE
  - KANALIZACIJSKE CEVI
  - KOTNO IN PLOŠČATO ŽELEZO

Obiščite nas v naši trgovini s široko ponudbo,
presenečen in zadovoljni boste!
Telefon: 0602 85 280, 85 642

HOTULJSKA ŽUPNIJA NA URŠLJI GORI

Piše: Rok Gorenšek

Le malokdo od mlajših ljudi ve, da seže hotuljska župnija sv. Marjete prav na sam vrh Uršlje gore (Plešivca), 1696 m. Vse najvišje kote (vrhovi) so na njenem ozemlju, skupaj z RTV postajo in planinskim domom. Od cerkve sv. Uršule je samo glavni, veliki oltar v starotrški župniji, cerkvena ladja pa je v hotuljski. Tudi prvotni zvonik na zahodni strani cerkve je bil v hotuljski fari. Novi, ki so ga sezidali potem, ko se je stari podrł zaradi udara strele, je sedaj na južni strani v starotrški župniji. O tem so mi pripovedovali stari Hotuljci: **Lenart Kuhar**, pd. stari Lužnik v Podgori, ki je bil rojen pri Toniju v planini, **Franc Zdovec**, pd. Rožank v Podgori, ki je bil nekaj let tudi cerkveni ključar na Uršlji gori, **Florijan Ivartnik**, pd. Pavšer v Podgori, ta stari Nacesnik, nekdanji hotuljski župan, doma na Brdinjah, ki je bil župan še v Avstroogrski...

Meja med župnijama je potekala najprej po koroško štajerski deželni meji. Ta meja je potekala od kmeta Zarčnika do Zagrskega križa, naprej čez Sklep in Kozji hrbet na Cuc Nežo, kjer izvira Hotuljka. Od Cuc Neže na skalo Muhavnik, ki je najvišje kota Kozarnice, kjer je danes trigonometrična točka. Naprej čez Planje, kjer so bili nekoč Podgorksi, Hotuljski pašniki, do Lesenega križa in dalje do Zidanega križa, kjer zagledaš cerkev sv. Uršule. Zidani križ je zato tudi kapelica prvega pogleda.

Pri Zidanem križu se deželna meja v

ostrem kotu obrne na jug, proti Šiserskemu križu in Križanovemu križu. Od tod se meja usmeri proti Ciganji in Šent-Vidu, tako da ostane južno pobočje Uršlje gore in Javorje kot najvišja slovenska vas in župnija na Koroškem.

Zaradi tega, ker seže starotrška župnija v ozkem pasu do cerkve sv. Uršule in zajema veliki, glavni oltar, spada cerkev sv. Uršule uradno k starotrški župniji. Osali del cerkve (cerkvena ladja) pa spada pod hotuljsko župnijo. Zaradi poteka meje med farami na Gori in v sami cerkvi so imeli na Gori že od nekdaj tudi Hotuljci svoje pravice, ki naj bi bile zapisane v starih knjigah v starotrškem župnišču.

Hotuljski župnik ima pravico imeti na Gori vsako leto **štirikrat slavnostno opravilo**: bogoslužje, pri katerem je glavni in so mu drugi duhovniki podrejeni. Ta štiri opravila so bila na binkošni ponedeljek, na Petra in Pavla, (Šempečerje), na eno izmed treh žegnanj, meseca avgusta. Ne spominjam se več natančno, ali je bilo to glavno, srednje žegnanje ali katero drugo. Zadnje opravilo pa je imel hotuljski župnik na Gori 21. oktobra vsako leto, ko je god sv. Uršule.

Zaradi teh pravic so bili Hotuljci na Gori tudi **cerkveni ključarji**. Gorski mežnar je vsako leto v jeseni po vsej hotuljski fari pobiral "bemjo". Tako je bilo vse do druge svetovne vojne in še nekaj let po njej.

Rajni dedij, stari Vužnik, me je vsako leto peljal na Uršljo goro: na binkošni ponedeljek, na Šempečerje, na srednje žegnanje in na god sv. Uršule. Večkrat sva prespala v Spodnji uti, kjer so imeli duhovniki svojo sobo. Dedija so vsi poznali, zato sva lahko spala skupaj z duhovniki v njihovi sobi. Verjamem pa tudi vsem starim Hotuljcem, ki so mi o teh rečeh pripovedovali. Vem, da so govorili resnico, saj so bili to sami pošteti, spoštovani ljudje. □

PEDIKER SVETUJE:

POSKRIBIMO ZA SVOJE NOGE

Piše: Marjana Kresnik

V jesenskem času se še tako dobro razpoloženje, ki vas spremlja, ko greste na potep, spremeni v slabo voljo, če se pojavijo žulji, otiščanci, noge pa so boleče in kar žarijo.

Kljub lepemu vremenu morate vaš pohod prekiniti. Zato je zelo pomembno, da se nanj dobro pripravite, se pravilno opremiti; le tako se vaš jesenski potep ne bo spremenil v razočaranje.

Pred odhodom naj bodo vaše noge negovane. Redno masiranje stopal krepi kožo, ki postane bolj odporna. Da bi preprečili drgnjenje med kožo in čevljem, je priporočljivo nositi dvoje nogavic. Da bi se nastalih problemov lahko lotili takoj, naj bodo v vaši popotni lekarni naslednje stvari:

- GEHWOL FUSKREM, ki preprečuje prekomerno potenje, žarenje stopal, nastajanje mehurov in krvavih žuljev ter hkrati pospešuje proces zdravljenja ranjenih mest (tudi na odrgnjenih mestih zaradi nošenja nahrbtnika)
- specialni obliži, ki se lepo prilegajo obliki stopala (npr. GEHWOL)
- sredstva za dezinfekcijo kože
- hitri povoj za prekrivanje ran
- elastični povoj
- škarje

Po sprehodu bo še posebej dobro dela Kopel GEHWOL. FUSKRAFT ZELIŠČNA KOPEL osvežuje, poživilja in dezodorira utrujene, boleče in obremenjene noge. Ko noge dobro osušite, si jih namažite z GEHWOL FUSKRAFT BEIN VITAL, ki naredi utrujene noge sveže, izboljša vlažnost kože, se hitro vpija in ne masti.

Kadar so vaše noge mrzle in vas pogosto zebe, vam priporočam GEHWOL FUSKRAFT toplo kopel, ki vitalizira in pogreje noge z naravnimi izvlečki rožmarina in paprike. Vse učinkovine se hitro vpijajo v kožo in skrbijo za spontano in trajno toploto nog. Nato si nanesite še GEHWOL kremo proti hladnim stopalom.

Če pa imate težave z zelo suho, razpokano kožo na petah ali pa se vam noge prekomerno potijo in vaše stopalo napadajo glivice, pa vas vabim, da se oglasite v našem PEDIKERKSEM SALONU V BOLNIŠNICI, kjer se bomo dogovorili za nadaljnjo nego vaših nog in prispevali k vašemu boljšemu počutju.

Izdelek za nego nog uporabljamo tudi v našem salonu.

SALON JE NAMENJEN TUDI DIABETIKOM ZA PEDIKURO DIABETIČNEGA STOPALA.

gorenje... in tu se oddih začne

Pred Vami je drobec turistične ponudbe za letošnjo jesen in zimo. Veliko več Vam je na razpolago, če nas pokličete ali pa nas obiščete.

Vse, prav vse pa je možno plačati v **6 mesečnih obrokih!**

KRKA ZDRAVILIŠČA

(Cene veljajo od 01.11.97 do 28.02.1998,

RAZEN od 23.12.97 - 03.01.1998 SO V VELJAVI BOŽIČNO NOVOLETNI PAKETI)

Cene so v SIT/dan/oseba

DOLENJSKE TOPLICE		polni penzion na dan	pol penzion na dan	dopl. na enoposteljno sobo
Kopalniški dom		7.900 - 7.268	7.200 - 6.624	880
Zdraviliški dom		6.900 - 6.348	6.200 - 5.704	880
ŠMARJEŠKE TOPLICE		polni penzion na dan	pol penzion na dan	dopl. na enoposteljno sobo
Hotel Krka		8.200 - 7.544	7.900 - 7.268	-
Hotel Šmarjeta		8.800 - 8.096	7.500 - 6.900	1.520
ZDRAVILIŠČE STRUNJAN		polni penzion na dan	pol penzion na dan	dopl. na enoposteljno sobo
Hotel Svoboda		6.600 - 6.072	5.400 - 4.968	1.040
Bungalovi		5.600 - 5.152	4.400 - 4.048	880
HOTEL OTOČEC		polni penzion na dan	pol penzion na dan	dopl. na enoposteljno sobo
Šport hotel		6.800 - 6.256	5.800 - 5.336	1.280

Popusti: Otroci do 2. leta GRATIS, do 7. leta 50%, do 15. leta 30%.

KOPE

Cene so v DEM

Namestitev	Storitev	Soba	15.02.-08.03.	28.12.97-04.01.98	04.01.-15.02.98	Ostali termini
			21.12.-28.12.97 26.04.-04.05.98			
Apartmaji JC	NAJEM	1/4 APP zgoraj	450	520	420	300
		1/4 APP spodaj	460	550	430	310

Doplačilo: TT na recepciji.

V ceno je vključeno: najem objekta, končno čiščenje, uporaba električne energije.

APARTMAJI ROGLA - JURGOVO

A sezona	B sezona	C sezona
630,00 DEM	560,00 DEM	490,00 DEM

Doplačilo za končno čiščenje in posteljino 50,00 DEM.

Turistična taksa in zavarovanje v znesku 2,00 DEM/osebi/dan, se plača v agenciji.

TERMINI ZA ZIMSKO SEZONO:

A sezona: 27.12.97-02.01.97

B sezona: 20.12.97-26.12.97, 03.01.98-16.01.98, 14.02.98-13.03.98

C sezona: 29.11.97-19.12.98, 17.01.98-13.02.98, 14.03.98-10.04.98

TRIJE KRALJI

Cene so v DEM

Namestitev	Storitev	Soba	13.12.-20.12.97	20.12.97-03.01.98	17.01.-14.02.98	Ostali termini
			03.01.-17.01.98 14.02.-07.03.98			
Apartmaji GORENJE	NAJEM	1/6 APP	630	700	420	350

Doplačilo: TT na recepciji.

V ceno je vključeno: najem objekta, uporaba električne energije.

SMUČANJE V AVSTRIJI NA LEDENIKU MÖLLTALER GLETSCHER (3.120 m)

PONUDBA NE VELJA ZA BOŽIČNO-NOVOLETNI IN PUSTNI TERMIN

7-DNEVNI PAKET vključuje 6 nočitev, vključena je 6-dnevna smučarska karta in namestitev v navedenih kategorijah

Cene/osebo

NAMESTITEV	STORITEV	CENA PAKETA
HOTEL****	POLPENZION/DVOP. SOBA	6.120,00 ATS
HOTEL***	POLPENZION/DVOP. SOBA	5.400,00 ATS
HOTEL**	POLPENZION/VEČPOSTELJNA SOBA	4.272,00 ATS
GOSTIŠČE	POLPENZION/DVOP. SOBA	4.800,00 ATS
PENZION/GOSTIŠČE	NOČ./ZAJTRK/DVOP. SOBA	3.576,00 ATS
APARTMA (4-6 oseb, min. 4 osebe)	NAJEM	3.072,00 ATS

FLATTACH je mesto na avstrijskem Koroškem, in sicer leži ob vznožju gora Ankogel (2.650 m), Mölltala (3.120 m), katera predstavlja vrh avstrijske ledeniške ponudbe. Z najdaljšo gorsko tunelsko železnico (4.796 m dolžine), se pripeljete v 7 minutah iz doline na ledenik Mölltal. O kvaliteti storitev avstrijskih smučarskih središč ni potrebno posebej poudarjati. Poleg smučarskih užitkov pa ti kraji ponujajo še obilo drugih možnosti za sproščeno uživanje prostega časa.

Prijave in informacije:

gorenje Turizem, vsak delovni dan od 06.00 ure do 15.00 ure

tel.: 063/861-380, 861-390 faks: 063/862-381

Po neuspehu ravenskih odbojkarjev proti Pomgradu

PORAZ OB PRAVEM ČASU?

Če bi me nekdo pred tekmo vprašal, kdo bo dobil derbi dveh še neporaženih ekip minulo soboto na Ravnah, odbojkarji Fužinarja ali Pomgrada iz Murske Sobote, bi brez pomisleka stavil na Ravenčane. Toda zgodilo se je to, kar mnogi, med njimi tudi slovenski odbojcarski strokovnjaki, niso pričakovali. Dvojboj 6. kroga 1. A državne lige je pripadel ekipi iz Murske Sobote s 3:1 v nizih.

Da bodo Murskosobočani ravenskim odbojkarjem neugoden nasprotnik, se je vedelo že vnaprej. Ne samo, da so nanizali podobno kot "fužinarji" pet zaporednih zmag, ampak so v pripravljalnem obdobju na mednarodnem turnirju na Ravnah prav oni prizadejali edini poraz ekipi Fužinarja. Kljub vsemu smo upali (saj je bil takrat čas uigravanja ravenske ekipe, ki sta jo okrepila **Matjaž Hafner** in **Gregor Jerončič**), da bodo varovanci trenerja **Branka Goloba** sedaj le pokazali običajno igro in ob podpori gledalcev prišli do šeste zaporedne zmage v prvenstvu.

Toda **Rasto Oderlap** in njegovi soigralci so gledalce, ki so dodobra napolnili dvorano pri OŠ Prežihovega Voranca, pustili opeharjene za zmago. Razočarali so z igro, ki ni bila takšna kot v prejšnjih tekmah. Resda tudi v prejšnjih petih tekmah naši odbojkarji niso blesteli, toda gostje so tokrat domačo šesterko presenetili z veliko borbenostjo in disciplinirano igro ter znali kaznovati vse napake v domači šesterki. Predvsem je tokrat šepala organizacija igre v napadih, ni bilo učinkovitih akcij, odpovedalo pa je tudi najmočnejše "orožje" Fužinarja, to je čvrsta igra v bloku. Podajalec **Mijo Vukovič** ni imel svojega dne. Toda za poraz ni izključni krivec samo on, marveč vsi odbojkarji, ki so morebiti - po uvodnih petih zmagah, zlasti pa proti Mariborčanom in državnemu prvaku Slonitu Anhovo - vzeli preveč lahko to srečanje, misleč, da odbojkarji iz Pomurja na Ravnah pač ne morejo osvojiti točk. Pa se je vendarle zgodilo.

Seveda bodo nekateri, ki so spremljali sobotno tekmo na Ravnah, skušali poraz Fužinarja omiliti, s tem da bodo valili vso krivdo na slabe sodnike, zlasti na glavnega sodnika Globačnika iz Topolšice, ki resda ni bil kos zadani nalogi. Nekaj je res, sodniška organizacija bo morala razmisliti, kakšne sodnike delegira na tako pomembne tekme, kot je bil sobotni derbi. Toda izključni krivci za neuspeh so vendarle ravenski odbojkarji sami. Murskosobočani so jih pač postavili na realna tla. Ekipa, ki v svoji sredi še zdaleč nima toliko reprezentantov kot Fužinar, je dokazala, da zveneča imena vedno ne garantirajo uspeha.

Nenazadnje pa, poraz "železarjev" je prišel kar pravi čas, sedaj v prvem delu tekmovalja, ko uvrstitev še ni tako pomembna, ko se točke ne prenašajo v drugi del in je za popravke v igri še veliko časa na razpolago. V sklepnem delu državnega prvenstva, ko bodo odločale ne samo točke, ampak tudi nizi, si varovanci trenerja Goloba takšnih spodrsrljavev pač ne bodo smeli privoščiti. □ **IVO MLAKAR**

KOROŠKI ŠPORTNI POBERKI

Piše: Ivo Mlakar

FUŽINAR PRED MARIBORČANI

Na Ravnah je bil 26. oktobra eden izmed dveh polfinalnih turnirjev mladinskih ekip za državno prvenstvo v odbojki. Med štirimi ekipami so prepričljivo zmagali mladi odbojkarji Fužinarja, ki jih vodi trener **Adi Urnaut**, pred odbojkarji Maribora Nigrada. Tretja je bila mladinska ekipa Šoštanj Topolšice, četrta pa odbojkarji Granita iz Slovenske Bistrice. Obe prvouvršeni ekipi sta se uvrstili na finalni turnir, kar pomeni, da bodo mladi Ravenčani, ki so lani osvojili naslov državnega prvaka, znova kandidirali za to laskavo priznanje. Tokrat bodo lovoriko le težko obranili, saj v ekipi igra ta dva odbojkarja, ki sta pripomogla k osvojitvi lanskega naslova. Toda že uvrstitev na zaključni turnir, med štiri najboljše ekipe v državi, pomeni, da je trener Urnaut znal vzgojiti nov obetaven rod ravenskih odbojkarjev. Na turnirju so mladinci Fužinarja vse nasprotnike ugnali z 2:0 v nizih.

Po končanem turnirju so za najboljšega igralca proglasili Davida Sevčnikarja iz Topolšice, najboljši podajalec je bil Mariborčan Marko Turk, najboljši napadalec pa domačin **Rok Sobočan**.

POKALA ROBAČU IN GOLOGRANCU

Štirje naši tekači so se udeležili gorskega teka v Wolfsbergu na avstrijskem Koroškem, ki je bil 12-tič po vrsti. Na progi dolžine 10 km in z višinsko razliko 650 m so se v svojih starostnih kategorijah uvrstili: **Jože Mori** z Mute na peto, **Oto Gumilar** s Prevalj na četrto, **Vilijem Blatnik** iz Mežice na tretje

in **Štefan Robač** z Raven na prvo mesto. Hkrati je bila to sklepna prireditev za koroški pokal v gorskem teku, izmed udeležencev, ki so nastopili vsaj na sedmih tekih, so tekači iz naše koroške krajine dosegli imenitne absolutne uvrstitve. Ravenčan **Štefan Robač**, nekdanji olimpijec v smučarskih tekih, je zamagal med tekači nad 60 let starosti, Vilijem Blatnik je bil med tekači od 55 do 60 let tretji, Oto Gumilar pa je osvojil 2. mesto v generalni razvrstitvi tekačev od 45 do 50 let starosti.

V kraju Obdah pri Judenburgu v Avstriji pa je bila 25. oktobra deveta, zaključna tekma za štajerski pokal v tekih. Nastopili so tudi štirje naši tekači. Na progi dolžine 8400 metrov sta drugi mesti v svojih starostnih kategorijah osvojila Dravograjčan **Ivica Volič** in Ravenčan **Alojz Gologranc**, tretja pa sta bila Mežičan **Vili Blatnik** in Ravenčan **Štefan Robač**. V absolutni razvrstitvi na vseh tekih je pokal za 1. mesto osvojil **Alojz Gologranc** med veterani nad 60 let, medtem ko je bil Blatnik med tekači od 50 do 60 let starosti drugi.

GRADIŠNIK IN KAC NAJBOLJŠA V LJUBLJANI

V Ljubljani je bila 19. oktobra druga tekma za pokal Karate zveze Slovenije za najmlajše tekmovalce. Karateisti slovenjgraškega kluba so se uvrstili: med malčki je Pavli Kac zmagal med 37. nastopajočimi, med starejšimi dečki je v konkurenci 74 karateistov slavil zmago **Nil Gradišnik**, **Luka Kac** je bil četrti, **Matic Tovšak** pa šesti. V ekipni razvrstitvi so med starejšimi dečki zmagali karateisti iz Slovenj Gradca. Odlične uvrstitve mladih slovenjgraških tekmovalcev so prispevale k odločitvi selektorja, da je v reprezentanco Slovenije, ki bo konec novembra sodelovala na tekmovalju Bavaria open v Nürnbergu v Nemčiji, uvrstil tudi tekmovalca **KK Slovenj Gradec Nila Gradišnika** in **Luko Kaca**. Z njima bo na turnir odpotoval tudi tekmovalce in trener slovenjgraškega kluba **Samo Gross**. □

Na kozlu

Primer iz zadnjega štirinajst dnevnega obdobja, ki ga zajemam v tokratni koroški črni kroniki, to samo potrjuje. V noči med 14. 10. in 15. 10. 97 je (tedaj še) neznanec iz gospodarskega poslopja, last J.R. iz Golavabuke, odtujil kozlička, starega tri mesece in težkega okoli 20 kilogramov ter njegovega 'bratca', starega sedem mesecev in težkega dobrih 40 kilogramov.

Policisti iz Slovenj Gradca so pri delu na terenu kasneje izvedeli, da se pogrešana kozlička nahajata v hlevu, last J.L. iz občine Slovenj Gradec. Tam so ju 17. 10. tudi zares našli in ju vrnilo lastniku. Policijsko sporočilo o tem dogodku na žalost ne razkrije, kako in zakaj sta se kozlička znašla v omenjenem hlevu, morda pa bomo kaj več izvedeli na 'kozlovski sodbi' v Slovenj Gradcu.

Pneumatik

Nek drug "srakar" ali NN (neznani storilec - op. pisca), pa je med 14. 10. in 17. 10. vlomil v skladišče na Celjski cesti v Slovenj Gradcu in odtujil električno pneumatsko kladivo s priborom. Lastnika M.K. je tako oškodoval za okoli 250 tolarjev. Policija za vlomilcem poizveduje.

Smrekar

In še tretja ilustracija. Policija poizveduje tudi za neznanim storilcem, ki je med 21. 10. in 22. 10. v gozdu na območju Smrekovca podrl in odpeljal štiri smrekova drevesa, v skupni izmeri 10 kubikov. Sklad kmetijskih zemljišč Republike Slovenije je s tem oškodoval za dobrih 150.000 tolarjev.

Haral je

No, policija pri preiskovanju vlovov in drugih kaznivih dejanj seveda ni brez uspeha. Marsikateri NN že kmalu postane osumljenec in dobi tudi ime in priimek. Tako so policisti PP Ravne na Koroškem 18. 10. prijeli - do tedaj - neznanca, ki naj bi bil v noči na 7. 10. vlomil v gostišče Pizzerija Lipa na Ravnah na Koroškem, odnesel 5200 tolarjev in škatlico cigaret. Dejanja je osumljen D.K., brez stalnega bivališča in brez zaposlitve ter tudi brez sredstev za preživljanje.

Vojni plen

Človek se pravzaprav vedno znova začudi, ko iz policijskih poročil in zapisnikov odkrije, kaj vse ljudje kradejo ali odtujijo, kot temu pravijo policisti. Ne bi želel užaliti ptiča, ki mi je zelo všeč, ampak rečem lahko naj-slikoviteje: nekateri prav zares kradejo kot srake.

Policisti so njegovo pot zasledovali naprej (ali nazaj) in ugotovili, da je med 30. 9. in 13. 10. na območju občine Ravne-Prevalje vlomil v neko zasebno prodajalno, prodajalno Trgovskega podjetja Jamnica Prevalje in v zasebno hišo, od koder naj bi bil odtujil 15.000 tolarjev gotovine, cigarete in hrano ter povzročil za 12.000 tolarjev gmotne škode.

Policisti so D.K. zaradi klateštva privedli pred sodnika za prekrške, ki mu je izrekel kazen zapora 15 dni. Zaradi suma storitve kaznivih dejanj pa bodo zoper njega napisali še kazensko ovadbo na pristojno državno tožilstvo.

Na črno pri Urški

Policisti PP Ravne na Koroškem so bili uspešni tudi pri izsleditvi neznanca, ki je 7. 9. okoli 01,20 vlomil v gostišče Urška na Lešah nad Prevaljami in odtujil 29.000 tolarjev gotovine. Dejanja je zdaj osumljen mladoletnik iz občine Ravne-Prevalje. Denar naj bil namreč porabil za nakup alkoholnih pijač, ki jih je zatem popil skupaj s prijatelji.

Vojni plen

So pa tudi stvari, ki jih ni treba ukrasti, saj se ponujajo kar same. Vendar, ker niso naša last, si jih ne

smemo prisvojiti kar tako. To velja tudi za takoimenovani "vojni plen". Kaj to pomeni, pa v temle konkretnem primeru.

Policisti iz Slovenj Gradca so 24. 10. 97 D.S. iz Slovenj Gradca na domu zasegli 20 nabojev kalibra 7,9 milimetrov, ki izvirajo iz druge svetovne vojne. D.S. jih je našel 13. 10. pri izkopavanju vodovoda v Dovžah pri Mislinji.

Policisti so ta primer raziskovali dalje in odkrili, da je vodovod na istem mestu izkopaval tudi I.Š. iz Doliča in prav tako našel vojni plen, ki je bil še bogatejši. Policisti so mu namreč zasegli staro puško brez kopita, menjalno cev z ohišjem za puškomitraljez, protiolejni ročni metalec min s smodniškimi polnjenjem, eksplozivno polnjenje za mino, dve prazni sprožilni glavi za protiolejno mino, 26 nabojev kalibra 7,9 milimetra in verigo za naboje, za mitraljez, ki jih je imel shranjene doma.

Vsi navedeni predmeti, ki izvirajo iz druge svetovne vojne, so bili v zelo slabem stanju. Najdeno orožje je 15. 10. uničil pirotehnik.

Orožje II

Nadaljujem z orožjem, vendar tokrat ne z "vojnim plenom". 10. 10. so policisti PP Ravne na Koroškem na podlagi pisne odredbe pristojnega sodišča opravili hišno preiskavo pri A.Č. z Leš. Med preiskavo so našli in zasegli samokres M 57, devet nabojev kalibra 7,62 milimetrov, dva naboja kalibra 7,65 in 20,25 posušene zelene

Zloraba mamil

Pregled števila kaznivih dejanj v zvezi mamil na območju UNZ Slovenj Gradec kaže močno rast. Do največjega skoka navzgor je prišlo prav v letošnjem letu, ko so policisti obravnavali v prvih devetih mesecih 21 tovrstnih kaznivih dejanj, v enakem obdobju leta 1996 pa so bila le tri takšna kazniva dejanja.

Gre pravzaprav za kaznivi dejanji neupravičene proizvodnje in prometa z mamil, po 196. členu Kazenskega zakonika Slovenije, in omogočanje uživanja mamil po 197. členu Kazenskega zakonika Slovenije.

Zelo zaskrbljujoča je tudi starostna sestava osumlencev teh kaznivih dejanj. Storilci so namreč vse mlajši. Tako je leta 1995 bila povprečna starost osumlencev omenjenih kaznivih dejanj 24,59 let, leto kasneje je bila starost 23,43, v letošnjih devetih mesecih pa je bila 21,21 let.

In še tale podatek: zaradi posedovanja mamil so v prvih devetih mesecih leta 1996 predlagali v postopek k sodniku za prekrške 19 oseb, letos pa 29 oseb, kar pomeni 53 odstotno rast.

Na območju UNZ Slovenj Gradec so v letos med drugim obravnavali primer dveh Mežičanov, ki sta vljamljala v stanovanja, z namenom, da bi si pridobila denar za nakup mamil za lastno uporabo. Policisti pa so obravnavali tudi en primer smrti, ki je bila verjetno posledica zlorabe mamil, ena oseba pa se zaradi tega zdravi v bolnišnici.

In še temeljna ugotovitev policije: samo represija na področju razpečevanja mamil ne bo dala željenih uspehov. Rešitev je v širokem družbenem povezovanju vseh ustanov - od zdravstva do socialnih služb, ki bo temeljilo na preventivnem ravnanju.

snovi, najverjetneje mamila marihuana. Ker A.Č. nima listin za posest samokresa in streliva, bodo policisti napisali predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške. Snov, za katero sumijo, da je marihuana, pa bodo poslali v analizo.

Drago sušenje

Požari so, ne samo na Koroškem, tista stalnica v črni kroniki, brez katere bržkone ne mine nobeno obdobje. Tako smo tudi tokrat prišli do njih. Vzroki zanje so spet različni, dokaj pogosto - morda celo prepogosto - pa gre za malomarnost. Kaže, da tukaj preventiva ne zaleže bogsigave kaj.

Tako je do požara na primer prišlo 11. 10. 97 ob 15. uri v stanovanjski hiši T.J. v Kotljah. Zagorelo je zaradi pregretega sušilca za lase, ki ga je nekdo od domačih vključenega odložil na posteljo in pozabil nanj. Ognjeni zublji so uničili vso opremo v otroški sobi. Skupna gmotna škoda znaša tako kar dobrih 800.000 tolarjev.

Velik požar

Na Celjski cesti v Slovenj Gradcu pa je 11. 10. okoli 23. ure izbruhnil požar na lesenem kozolcu, last V.H. Vzrok požara še ni v celoti znan, škoda pa je ogromna in znaša dobre štiri milijone tolarjev. O razsežnosti požara priča podatek, da je bilo pri gašenju na delu 70 gasilcev, ki pa kljub vsemu niso mogli preprečiti, da kozolec ne bi zgorel do tal.

Zgorelo je več kmetijskih strojev in orodja, šest kubičnih metrov rezanega lesa, 1500 kilogramov sena, 1000 kilogramov slame, devet bal krme, tovorna prikolica za osebni avtomobil, otroško gorsko kolo in žensko kolo.

Zastava s kratkim stikom

18. 10. pa je prišlo do požara na 11 let starem, neregistriranem osebnem avtomobilu, znamke Zastava 128, last A.R. z Mute. Zagorelo je zaradi kratkega stika na napeljavi za električno vozilo. Ogenj je uničil notranjost vozila, motor in gume na kolesih.

Usodna hoja

Prav tako kot požari so stalnica črne

kronike še delovne nezgode. Tokrat se je pri padcu s strehe, z višine štirih metrov, hudo poškodoval D.K. iz Šmiklavža.

Nezgodna se je pripetila 8. 10. ob 17,30, v Gradišču. D.K. je tedaj pomagal pri prekrivanju ostrešja na novogradnji gospodarskega poslopja F.L. Med hojo po ostrešju je padel na pečena tla in se hudo poškodoval.

Traktorski

Nekje na sredo med delovne in prometne nezgode sodijo tudi traktorske nesreče. Na Koroškem sta se v minulem štirinajst dnevnem obdobju pripetili kar dve. Prva se je pripetila 11. 10. ob 15,30. uri v kraju Lukovica traktoristu I.K. s Poljane, ki zaradi neizkušenosti - nima namreč ustrezne kategorije za upravljanje traktorja - ni obvladal neregistriranega delovnega stroja in se je z njim prevračal po strmini okoli 52 metrov. Pri tem se je hudo poškodoval.

Druga traktorska nezgoda se je pripetila 20. 10. okoli 21,30. F.K. z Mute je tedaj vozil neregistriran traktor, brez varnostnega loka, po gozdni cesti z Brezovca proti Svetim trem kraljem. Med vožnjo je zapeljal z gozdne poti na travnik, kjer se je traktor preobrnil. Voznik je padel z njega in ranjen obležal pod njim.

Spet žrtev

Koroške ceste so v minulem obdobju žal spet terjale smrtno žrtev. Tokrat je kot sopotnica v vozilu umrla M.P. iz Kotelj. Nezgodna se je pripetila 12. 10. ob 14,15 na regionalni cesti Slovenj Gradec - Kotlje, ko je na mokrem in spolzkem cestišču zaneslo voznika osebnega avtomobila M.N. iz Maribora na nasprotni vozni pas, kjer je trčil v osebni avtomobil J.P. Iz Kotelj. V nezgodi se je zelo hudo poškodoval tudi voznik J.P., voznik M.N. pa je bil le lažje telesno poškodovan.

Zadel otroka

Kaže, da na Koroškem pešci tudi na posebej zanje označenih prehodih niso varni pred vozniki osebnih avtomobilov. 16. 10. ob 13. uri je namreč voznik osebnega avtomobila J.M. iz Dravograda na prehodu za pešce na Prevaljah z zunajnjim bočnim

ogledalom zadel sedemletno deklico, ki je pravilno na prehodu prečkala cesto. Deklica je utrpela zlom ključnice in udarnine na glavi.

Izgubljal je avto

Policisti PP Slovenj Gradec so 18. 10. ob 23,25 v naselju Pameče pri Slovenj Gradcu ustavljali voznika neregistriranega vozila Zastava Jugo 55. Voznik se je kontroli poskušal izogniti tako, da je zapeljal na poljsko in kasneje še na gozdno cesto, kjer sta mu z avta padla izpušna cev in zadnji odbijač. Z vjuganjem je poskušal preprečiti policistom, da bi ga prehiteli in ustavili. V Gmajni je potem zapeljal na travnik, kjer je vozilo obstalo na neutrjeni površini.

Policisti so ugotovili, da je avto vozil R.S. iz Slovenj Gradca, ki nima pravice voziti motorna vozila, saj še ni opravil ustreznega izpita. Policisti so R.S., sicer večkratnega kršilca cestno

prometnih predpisov, pridržali do privedbe k sodniku za prekrške.

"Moj prijatelj Scherlock Holmes z one strani kanala bi takoj ugotovil nekatere podrobnosti tega primera," že spet - v glosiranem in po moje zašpičenem delu črne kronike - ne more biti tiho Rene, prijatelj mojega prijatelja "bifedžije" Mirana. "Predvsem bi tako kombiniral, da je bilo vozilo Zastava Jugo 55 zagotovo kupljeno na kredit. In tako, kot je bilo kupljeno na obroke, je tudi razpadalo po obrokih. Zdaj ta, zdaj oni del. Sicer pa je dandanašnji marsikje tako, da si zaradi pomanjkanja denarja ne moremo privoščiti vsega na enkrat. Kar se tiče mene, me je najbolj strah, da si v enem obroku ne bi mogel več privoščiti svojega značilnega francoskega kosila in da bi moral en dan jesti le dunajski zrezek, prihodnji dan pomfri, dan navrh pa še fižolovo solato. In, predstavljati si to grozo, kaj, če si kakšnega lepega dne ne bi mogel več privoščiti bučnega olja!"

T.I.

KO VSE DRSI

Za naše kozjaško in pohorsko območje nam statistike kažejo dejstvo, da imamo največ prometnih nesreč z vozili v tem jesensko zimskem prehodnem obdobju. Na planinskih cestah je te dni debelo listja, prve slane, zmrzali... V dolinah pa, saj veste, megle, pa tudi slane in vse drugo in nesreča je tu. Tale na sliki se je kljub grozljivemu izgledu končala brez hujših posledic.

Torej, če le zmorete, vozite previdneje kot v drugih letnih časih, vsak sam lahko prispeva, da se črne statistike prebarvajo na lepše, kakor naša jesen. kv

VEDEŽEVANJE-TAROT

090 4489 090 4490

POGOVORI V STISKI - SVETOVANJE
NUMEROLOGIJA LUBEZEN PARTNERSTVO ZDRAVJE POSEL-DENAR SANJE

1 min - 156 SIT NON - STOP Merkant com. d.o.o.

ZGODBE, KI JIH JE PISALO PARTIZANSKO ŽIVLJENJE

Čeprav je od velike epopeje partizanskega bojevanja proti fašistični in nacistični okupaciji naše domovine preteklo že več kot pol stoletja, so med nekdanjimi borci ostali še mnogi, za marsikoga tudi nepomembni dogodki, v živem spominu. Naj enega opišem:

ZA BLIŽNJI PLOT VRŽENA KOST

V večini vojsk na ploščajih, zlasti v vojnem času, je običaj, da se vojaki, ko se deli kosilo ali večerja, postavijo v kolono, ko jim kuharji delijo hrano v njihove menažke. Tako sem se nekega oktobrskega dne leta 1944 tudi sam postavil v kolono. Ko sem prišel na vrsto, sem prejel tekočo hrano,

poleg pa še kos mesa. Ker pa sem dobil v glavnem le bolj kost kot meso, sem jo v jezi zalučal za bližnji plot. Dežurni je moje dejanje videl in me je vpričo vseh odločno napotil, da sem moral k plotu ter pobrati tisti "kos mesa".

Brez ugovora sem ubogal. Bil pa sem le toliko korajžen, da sem pobrano kost nesel dežurnemu in mu jo pokazal. Takoj se je prepričal, da na kosti skorajda ni bilo mesa. Malo pa se je, kot pravimo, le dala oglodati. Res sem dobil še drugi kos mesa, da nisem bil prikrajšan.

Sovražna vojska je za nami vedno bolj hajkala. Morali smo se umikati in vojaški marš nas je popeljal v velike planine v zgornji Savinjski dolini na nekakšen prelaz nad Kamnikom. Vojaški štab je odločil, da se moramo nekako prebiti, sicer bi okrog nas lahko sovražnik naredil obroč in bi nas vse pobili. Po manjših skupinah smo se v visokem snegu in mrazu prebijali čez gore.

Našo skupino je pot vodila proti tedaj že požgani Solčavi. Pot je bila dolga, v naših želodcih se je že nabirala pajčevina. Takrat sem se večkrat

spomnil na tisto zavrženo kost, kako bi jo glodal in glodal, če bi jo imel kje v nahrbtniku...

In poduk zgodbe: Danes lahko vidimo ob cestah, okoli stanovanj, na otroških igriščih... kose več ali manj namazanega oziroma obloženega kruha, ki ga mladi preprosto odvržejo. K sreči vsi tega res ne delajo - pa vendar. Lahko bi zapisal, da je kruh le božje darilo in zanj je treba delati. Morda se bo kdo od staršev ob tem zamislil in tudi ukrepal. □

Franjo Hovnik

Dolga leta je prihajala zgarana preprosta ženica na ravno tako preprosto okrašeno gomilo svojega sina. Okusno okrašen grob s preprostim križem, na grobu brlita dve svečki.

Nekdanja dekla pri raznih gospodarjih živi zdaj daleč od tod pri svojih sorodnikih. Vedno je prva na dan vseh svetih stala pred grobom, s sklenjenimi rokami, in nepremično strmela na gomilo. Njene ustnice se premikajo, kot da bi se v duhu pogovarjala s svojim edinim sinom med molitvijo. V njenih očeh je sij, kot da podoživlja preteklost.

Tako sva se z mojo sestro navadila na njo, da bi jo pogrešala, če je ne bi bilo. Stisk rok ob snidenju, par besed v pozdrav in spet se je zastrmela v tla, kot da vidi svojega sina. Vedel sem, da tukaj na ta dan podoživlja svojo skrb, trpljenje, kako je morala skrbeti kot dekla za otroka. Kaj malo časa je imela zanj podnevi in jokal je v korpi-

ci sam na polju, ko je morala ona delati. Le ponoči je bil čisto njen. Rada mu je vsa utrujena od dela bedela in ga pestovala.

Ko ga je vzgojila, da je odrasel v mladeniča, ji ga je vzela smrt. Vsi upi, kako ji bo v starosti v uteho in pomoč, so se podrli. Kako lepo bi lahko preživljala svojo starost ob njem,

morda v njenem lastnem domu. Zastonj je bilo njeno trpljenje in skrb za njega, zastonj vse prečute noči. Zdaj ji je ostala le še ta gomila, spomin nanj - in sem prihaja od daleč. Mnogim na razkošno okrašenih grobovih se ustnice niso premaknile v molitvi, ko je duhovnik molil ob obredih za njih rajne. Bog ve, koliko rajnih ni bilo v življenju deležnih toliko pozornosti in skrbi, kot tedaj, ko so mrtvi. Ta ženica pa je imela v sebi veliko notranjega bogastva v svojih čustvih, njena bolečina je bila pristna, neskalsena. Preprost sinov grob je bil izraz čiste ljubezni, ki ne pozna prestiža, niti na pokopališču.

Ni je več na pokopališču, že nekaj let. Na grobu njenega sina stoji nov lep spomenik z drugimi napismi. Na grobu veliko sveč, vaz in ob njem drugi ljudje, ki so ta prostor kupili zase. A tam še vedno v duhu vidim tisto preprosto deklo, kako zre v gomilo in moli. Še vedno čutim njeno žuljavo dlan, ki mi jo je podala ob srečanju in zdi se mi, da jo pogrešam ob sebi kot soseda na teh tihih domovih. □ Jože Krajnc

Soseda ob gomili

TALENT

Vsak je otrok svoje dobe, vpet v ozkost, majhnost in sivo povprečnost, edinole s talentom, pridnostjo in vztrajnim učenjem pa lahko pričara življenjski napredek in širino duha.

Spominjam se, ko sem v mladih letih, pa tudi kasneje v življenju, z navdušenjem prebiral knjige o znamenitih in znanih osebnostih, ki so nazadnje le uspele. Naj navedem od mnogih primerov samo enega:

Ko je bil Nikola Tesla še mlad, je hudo zbolel. Pojavila se je psihološka kriza, povezana z boleznijo. Rekel je namreč (in pravilno ugotavljal), da ne bo zdrav vse dotlej, dokler ne bo prišel v Ameriko. Starši so mu ugodili. V

Ameriki je veliko ustvarjal, ker je imel vse možnosti za delo. Med drugim je izumil dvosmerni tok.

Kaj pa danes?

Samota ima več obrazov, najhujša pa je ustvarjalna odrezanost od sveta zaradi neke hladne, brezsrčne družbe, ki še zmeraj ni naklonjena talentu. V obdobju šestletne samostojnosti kljub odprtosti in demokratičnosti naša družba še zdaj ni zrela in še zmeraj ni ustvarjalno ozaveščena. □

Janez Kržan
Šentjanž pri Dravogradu

Problem pitne vode in dotrajana lokalna cesta

Prebivalci zaselka Dravče se obračamo na Občino Vuzenica, Komunalno podjetje Radlje ob Dravi, Radio Radlje in časopis Prepih v upanju, da bomo tokrat uspešnejši pri uresničevanju naših pravic oziroma da se bodo tokrat le začeli reševati problemi, ki nas tarejo že dalj časa. Do sedaj smo namreč te probleme izražali posamezno in so povsod naleteli na gluha ušesa in sprenevedanje.

Glavni problem je z oskrbo pitne vode in dotrajanostjo vodovoda, čigar upravitelj je Komunalno podjetje Radlje ob Dravi. Redno se pojavlja, da zmanjkuje pitne vode dnevno med 18.00 in 22.00 uro. Vsem nam je jasno, da je zmogljivost omenjenega vodovoda zdaleč premala. Vodovod, ki je bil zgrajen leta 1957 (pred 40 leti) ne zadošča uporabnikom 14-ih gospodinjstev, s 57 člani in staležem živine približno 200 glav. Primarni vod pa je zmogljivosti 1/2 " in zajetje velikosti ok. 25 m³. Vse od izgradnje vodovoda pa ni bilo nikoli poskrbljeno za njegovo vzdrževanje ali prenovo, le pred okoli 15-imi leti je bilo zgrajeno novo zajetje. Cevi vodovoda so še železne in najbrž že vse porozne od rje.

Na problem nenehno opozarjamo, ne dobimo pa niti najmanjšega odziva odgovornih, da bi se stvar uredila, pa čeprav gre le za okoli 500 metrov primarnega voda oziroma trase.

Drugi problem je dotrajana lokalna cesta Vuzenica Dravče, katero vsakodnevno uporabljamo. Lani se je končno le začela obnova le-te. Že čez nekaj dni pa smo lahko videli, kako dolgo bo obnovljena cesta vzdržala, saj so se že tretji dan po preplastitvi pojavile luknje. Na to smo opozorili gospodo iz Občine, ki pa ni reagirala, tako da je izvajalec šele po nekaj mesecih novo plast asfaltne prevleke končno le zakrpal. Torej obnova teče izredno počasi, dela, ki se v tej obnovi opravijo, pa so izredno nekvalitetna. Zdi se, kot da želi Občina denar za vsako ceno porabiti za obnovo ceste, pri tem pa ni pomembna kvaliteta dela in čas, kako dolgo bo zadeva trajala in vzdržala.

Naslednji problem pa nastane v zimskem času, ko je potrebno to cesto plužiti in posipavati. Ker si ne želimo lanskoletnih problemov v tej zvezi, že sedaj opozarjamo nanje. Želimo si, da se zavedate, da v Dravčah nimamo na razpolago javnega prevoznega sredstva ter da nam je ta najbližji 3 kilometre. Tudi mi moramo vsak dan na delo v razne kraje Koroške, zato še kako rabimo spluženo in posipano cesto, seveda pravočasno.

Spoštovani!

Prebivalci vasice Dravče nočemo in ne želimo biti drugo ali tretje razredni občani Vuzenice, ampak vam enakovredni. Naše potrebe in želje so povsem enakovredne vašim in jih v ničemer ne presejajo, zato hočemo, da naredite kaj tudi v naše dobro. Zadosti nam je praznega besedičenja o regionalnem razvoju podeželja, demografsko ogroženega območja itn. Želimo, da končno pristopite k reševanju problemov.

Sledi 15 podpisov krajanov Dravč

HOROSKOP

31. 10. - do 14. 11. 1997

- **OVEN:** Težišče vašega življenja in občutenja se je preneslo v zunanji svet. V njem nastopate takorekoč kot znanstveno zadržani opazovalec in posežete v dogajanje le občasno. Velik vpliv pa imata že vaša prisotnost in podpora tistemu, kar se vam zdi pomembno. Intelktualno ste zdaj lahko zelo produktivni in tudi poglobljeni, tudi ljubezenska žerjavica še vedno tli.
- **BIK:** Sonce vam še vedno ne daje dovolj energije za polni življenjski tek, zato ste radi v družbi, ki vam lahko dopolni vašo trenutno zmanjšano aktivnost, ne da bi vas popolnoma vpregla v dogajanje. Torej se boste te dni le sprehajali skozi življenje, delo vam bo šlo rutinsko od rok, bo pa zato več priložnosti za opazovanje in razpredanje niti, ki jih boste že kmalu vzeli v svoje roke.
- **DVOJČEK:** Vsakdanje obveznosti zdaj postavljate na prvo mesto, morda z raztegotvanjem umika celo malo pretiravate in se na ta način izogibate odločni besedi, kako naprej. To sicer vašemu značaju povsem ustreza, ker se presenečenj ne bojite, okolico pa lahko moti ali pa, nasprotno, spodbuja, da bo medtem potegnila kakšno dolgoročno potezo brez vas.
- **RAK:** Kjerkoli se pojavljate v javnosti, vas zagotovo opazijo, ker izžarevate angažiran odnos do tistega, kar delate in predvsem do ljudi, ki jih srečujete. Če ste začeli novo poklicno pot ali ste se vsaj začasno znašli v še neznanem delovnem okolju, vas zvezde podpirajo, da bo začetek dober in prepričljiv. Sami pa boste zdaj lažje izluščili bistvo dolgoročnih želja.
- **LEV:** Še vedno ste očarljivi in zaželjeni povsod, kjer se deli sreča, ustvarjalnost in razvedrilno, le da si zdaj sami omejujete takšne priložnosti. Bolj zanesljivo se vam zdi doma, kjer si lahko na že pridobljenih lovoričkah mimo obnavljate energetske zaloge, urejate družinske spomine ali snujete nove intelektualne podvige, pri načrtovanju večjih sprememb pa se najprej zanesite nase.
- **DEVICA:** Telefon bo te dni najbrž vaše najljubše orodje, saj vas zvezde vabijo v domače zatišje. Urejte ga diskretno in popustite, če bo treba, saj ni rečeno, da so tudi najbližji pripravljeni sočasno z vami pospravljati in urejati stvari ali odnose tako temeljito, kot si sami želite. Potrebo po komuniciranju boste lahko le delno izživel doma.
- **TEHTNICA:** Te dni se boste verjetno največ ukvarjali sami s seboj in z vsem tistim, kar se neposredno nanaša na vas osebno. Kot zelo pomembno se vam bo predvsem zdelo materialno blagostanje in zato boste večino energije v obliki očarljivih govornih spretnosti usmerili v zagotavljanje imetja. Vsak napor se slejkoprej obrestuje; ni pa rečeno, da vas bo predmetni svet še naprej tako motiviral.
- **ŠKORPIJON:** Še naprej se sončite v prednostih lastnega znamenja, morda celo pretiravate z občutkom lastne pomembnosti in hkrati z dvomi vanjo. S finančno uspešnostjo lahko sicer izmerite del vaše "vrednosti", ne postavljajte pa tega za absolutno merilo. Dosti boljše se boste počutili, če boste tudi trošili, ne le kopičili. Sredi meseca bo pravi čas za raznovrstne izmenjave.
- **STRELEC:** Oktobrska razposajenost se še nadaljuje proti polovici novembra in še bolj kot v preteklih dneh boste potrebovali javno zrcalo za vašo pomembnost. Ker ste pri spogledovanju sami s seboj zelo očarljivi, vam tega ne bo nihče zameril, res pa je, da se intenzivna obdobja lastnega preverjanja lahko uravnotežijo z vsaj občasnimi premislekom v samotni.
- **KOZOROG:** Domače okolje je kljub krajšim izletom v družabni in poslovni svet za vas že dalj časa najpomembnejše in vse kaže, da vam bo te dni uspelo končati že zdavnaj začetno spreminjanje uporabnosti in tudi estetske uredjenosti prebivališča v najširšem smislu. Ponosno boste lahko povabili prijatelje in ne pozabite na tiste, ki so vam kdaj nesebično pomagali.
- **VODNAR:** Podzavestno pričakujete od drugih, da vam priznajo položaj, za katerega čutite, da vam pripada. Čisto gladko pa vendarle ne gre, čeprav vas podpira veliko prijateljev in somišljenikov. Presojajte blažje in upoštevajte, da na enem mestu ne moreta stati dva. Morda pa je vaše poslanstvo bolj mobilno in duhovno - in svojega "prestola" sploh ne potrebujete.
- **RIBE:** Morda ste v bližnji preteklosti zamenjali šolo, službo ali interesno področje in si zato že nekaj časa iščete nov prijateljski krog. Če niste zadovoljni z družbo, ki se ji pač ne morete izogniti, poskusite po svoji poti k znanju in uveljavljanju - prav tu lahko najdete posameznike, s katerimi se boste dobro razumeli, obenem pa vas bo neizbežna družba začela bolj spoštljivo sprejemati. Najbrž boste tudi sami močno občutili, kje vas zvezde ta čas najbolj spodbujajo: izzvano je vse, kar lahko strmemo v eno besedo: kariera. In zvezde vam ponujajo tudi najbolj učinkoviti vzvod, spoznali ste ga lahko že v preteklih tednih: s polno žlico segajte po učenosti in obenem poskrbite tudi za telo, le uravnoteženost lahko prinese dolgoročni uspeh.

ILIRIKA

ODKUPUJEMO DELNICE:

GORENJE VELENJE G in B, PETROL B, KRKA B, SAVA KRANJ G in B, RADENSKA B, PIVOVARNA LAŠKO in UNION G in B, JUTEKS ŽALEC G, B in D, HELIOS B, CEMENTARNA TRBOVLJE G, B in C.

● Prodajamo delnice na borzi

Slovenj Gradec, tel.: 0602 429-08
Ljubljana, tel.: 061 125-80-74

Borzni

komentar

Borzni posredniki so v preteklem tednu sklenili čez 2800 borznih poslov v skupni vrednosti 1357 milijonov tolarjev. Največ trgovanja smo zabeležili v torek, ko je bilo sklenjenih čez 700 borznih poslov, obseg prometa pa je porasel čez 370 milijonov tolarjev. 86 odstotkov prometa je bilo sklenjenega z delnicami, 9 odstotkov z obveznicami in ostalo s kratkoročnimi vrednostnimi papirji.

Splošni trend na borzi v minulih dneh je bolj negativnega predznaka kot pozitivnega. Borzni indeks je v tednu dni izgubil skoraj 40 indeksnih točk oziroma 2,5 odstotka. Petkova vrednost se je tako krepko odbila od 1500 točk.

Vzrok za padec tečajev je predvsem v zapadlosti pravice do tekočih dividend pri nekaterih delnicah. Tako smo na primer pri delnicah Krke v petek zabeležili dvoodstoten padec. Enotni tečaj je končal pri 23113 tolarjih, kar je za skoraj tisoč tolarjev manj, kot je tečaj znašal pred desetimi dnevi. Največjo spremembo smo zaznali pri delnicah Petrola. V celem tednu so izgubile čez pet odstotkov vrednosti, z njimi pa se je kar veliko trgovalo.

Tudi drugim delnicam je tečaj krepko padel: delnice Luke Koper so se pce-nile za štiri odstotke, delnice Leka Ljubljana za skoraj tri odstotke, delnice Droge Portorož za en odstotek in delnice Mercatorja za štiri odstotke.

Na izvenborznem trgu C se je poleg delnic Krke, Emone obale Koper, Pinusa Rače in Heliosa Domžale

veliko trgovalo tudi z delnicami Hotelov Kranjska Gora. Njihov tečaj je v tednu dni porasel kar za nekaj odstotkov. V ponedeljek smo lahko delnice kupovali po 3800 tolarjev, v petek pa so bile že za 700 tolarjev dražje. Pri delnicah RTC Krvavec smo zabeležili prvo ponudbo pri 5500 tolarjih ter prvo povpraševanje pri 800 tolarjih. To pomeni, da lahko delnice kupite po 5500 tolarjev, prodate pa po 800 tolarjev. V prihodnjih dneh lahko pričakujemo, da se bosta tako ponudba kot povpraševanje spremenila. Podjetje pa je sporočilo, da bodo imeli drugo skupščino delničarjev konec novembra.

Pri trgovanju z obveznicami so najbolj izstopale obveznice Stanovanjskega odškodninskega sklada druge izdaje, zabeležili pa smo povečano trgovanje z republiškimi obveznicami.

Odbor za sprejem vrednostnih papirjev in članov na borzo je v začetku tega meseca sprejel sklep o uvrstitvi imenskih obveznic druge izdaje izdajatelja Probanka d.d., Maribor v borzno kotacijo B. Ker se bodo obveznice uvrstile na B trg, jih mora borza iz C trga izključiti.

20. oktobra smo dobili na izven-

borzno kotacijo C nove delnice, in sicer delnice Intertradea ITA, ki kotirajo s skrajšano oznako INRG. Z delnicami se zaenkrat še ni trgovalo, tako da ne moremo določiti enotnega tečaja, toda prvo povpraševanje se je že pojavilo. V začetku novembra pa se bodo omenjenim delnicam pridružile delnice Saturnusa Embalaže. Delnice bodo kotirale z oznako SELG na izvenborznem trgu C.

Ilirika Borzno Posredniška Hiša d.d.
Matej Tomažin

Pokojnina po vaši meri.

Ali se zavedate, da boste za svojo bodočo socialno varnost morali poskrbeti tudi sami?

Prostovoljno pokojninsko zavarovanje
Zavarovalnice Triglav vam omogoča ravno to: premišljeno naložbo v bodočo socialno varnost, glede na vaše plačilne zmožnosti in pričakovane potrebe.

Prostovoljno pokojninsko zavarovanje
Zavarovalnice Triglav je prvi produkt na slovenskem zavarovalnem trgu, ki je po kvaliteti in obliki primerljiv s prostovoljnimi oblikami pokojninskih zavarovanj v Zahodni Evropi.

ŽIVLJENJSKI KROG

Prostovoljna
pokojninska zavarovanja

 zavarovalnica triglav

PSC PRAPROTNIK d.o.o.

VOLKSWAGEN GROUP

Pooblaščen serviser in prodajalec vozil

Šaleška 15, 3320 Velenje, Tel. & fax: 063 861 570

Servis: 063 853 928; Mobitel: 0609 645-129

Jaz se
pa zime
ne bojim!

Volkswagen Group

OPEL

AVTOHIŠA JAKOPEC

VELENJE, Kosovelova 16, tel./fax: 063/855-975, 864-380

CELJE, Mariborska 93, tel.: 063 411 909

CORSA: 14.990 DEM

NOVA VOZILA OPEL IZ ZALOGE CENEJŠA DO 2.200 DEM

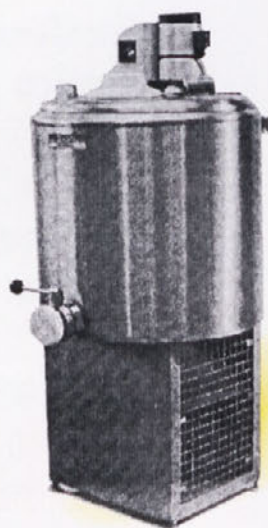
- Ugodni plačilni pogoji:

kreditni T+5%, leasing do 5 let

SERVIS - KLEPARSTVO - LIČARSTVO, REZERVNI DELI
IN DODATNA OPREMA, VGRADNJA ALARMNIH NAPRAV
in PRODAJA RABLJENIH VOZIL

OPEL MOJ NASLEDNJI AVTO

NIEROS®

UGODNA
PRODAJA
BAZENOV ZA
HLAJENJE
MLEKA

popusti!

NIEROS METAL d.o.o.

Tovarna opreme, Gmajna 55, Slovenj Gradec

tel. 0602/42-041; fax: 0602/43-806, 44-078

DRAVOGRAD
Koroška c. 48, tel.: (0602) 84 440

Nočni klub
AL CAPONE
Odprto vsak večer
od 22^h do 04^h,
v nedeljo zaprto.

STUDIO 3

Studijska knjižnica
DZ 05
PREPIH
1997

070(497.12)

3002345,19

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA
BRANJE

COBISS 8

za zabave željne...
atraktiven program...
drugačnost noči...

Vabljeni

L LEASING
L AMPRET

Šmartno 36
2383 Šmarno pri Slovenj Gradcu
Tel/fax: 0602 53 683

**Odpiramo
nove
prostore
na Francetovi
cesti 23 v
Slovenj
Gradcu!**

SEAT

Vse na enem mestu

- ⇒ **salon vozil**
- ⇒ **servis**
- ⇒ **mehanična delavnica**
- ⇒ **ličarska delavnica**
- ⇒ **kleparska delavnica**
- ⇒ **ročna avtopralnica**
- ⇒ **montaža in centriranje gum**
- ⇒ **zimске gume na zalogi**

NOVO VOZILO Seat AROSA

AKO DESIGN